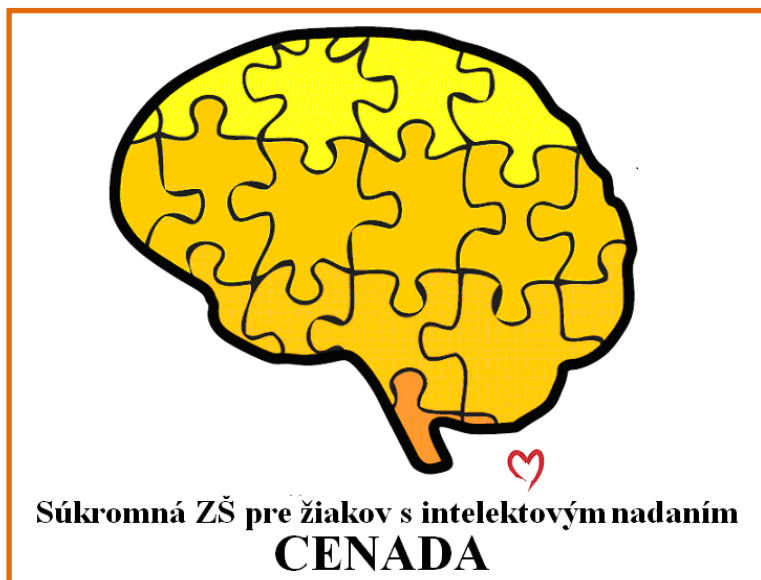

Súkromná základná škola pre žiakov s intelektovým nadaním CENADA
Majerníkova 60, 841 05 Bratislava
www.centrumnadania.sk

MYSLIEŤ, CÍTIŤ A CHÁPAŤ a rešpektovať

Školský vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ
Školský vzdelávací program pre 2. stupeň ZŠ

Inteligencia sa môže rozvíjať len tam,
kde je sloboda - sloboda myslieť,
skúmať, pýtať sa.
(Kišnamurti)

Stupeň vzdelania ISCED 1/ ISCED 2

Dĺžka štúdia: štyri roky/päť rokov

Forma štúdia: denná

Vyučovací jazyk: slovenský

Druh školy: súkromná

Dátum schválenia: 31. august 2009

Miesto vydania: Bratislava

IČO školy: 42134048

Riaditeľka školy: PhDr. Jana Jurášková, PhD.

Riaditeľka zriaďovateľa: Martina Mátychová, PhD.

Zriaďovateľ: CENADA, n.o., Podzáhradná 49, 821 07 Bratislava

Platnosť dokumentu do: doba neurčitá

kontakty: centrumnadania@centrumnadania.sk

0907 539 416, 0905 509 239, 0944 174 169

riaditeľka školy: PhDr. Jana Jurášková, PhD.

riaditeľka zriaďovateľa:
Martina Mátychová, PhD.

OBSAH

1	STRUČNÉ ZHRNUTIE	5
2	VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
2.1	Veľkosť školy.....	6
2.2	Charakteristika žiakov.....	6
2.3	Prijímanie žiakov.....	6
2.4	Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi.....	6
2.5	Ďalšie vzdelávanie pedagogického zboru.....	6
2.6	Charakteristika pedagogického zboru.....	7
2.7	Dlhodobé projekty.....	7
2.8	Priestorové a materiálno-technické vybavenie školy.....	7
2.9	Bezpečnosť a ochrana zdravia pri výchove a vzdelávaní.....	8
2.10	Vnútorňný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov a školy.....	8
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	9
3.1	Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania).....	9
3.2	Zameranie školy.....	9
3.3	Bezpečné vzdelávacie prostredie.....	10
3.4	Pedagogické stratégie.....	10
3.5	Školský prezentačný deň.....	13
3.6	Programy zamerané na osobnosť dieťaťa.....	13
3.7	Stupeň vzdelania.....	14
3.8	Spätná väzba v procese vzdelávania žiakov.....	14
3.9	Profil absolventa.....	15
3.9.1	Charakteristika absolventa primárneho vzdelávania.....	15
3.9.2	Charakteristika absolventa sekundárneho vzdelávania.....	17
3.10	Zabezpečenie výučby žiakov so zdravotným znevýhodnením.....	19
	Poznámky	20
	Poznámky	21
	Poznámky	22
4	CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH PREDMETOV – ISCED 1	23
4.1	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA.....	23
4.2	MATEMATIKA.....	25
4.3	PRÍRODOVEDA (3. A 4. roč.) A PRVOUKA (1. a 2. roč.).....	27
4.4	VLASTIVEDA.....	28
4.5	INFORMATICKÁ VÝCHOVA.....	28
4.6	ANGLICKÝ JAZYK.....	29
4.7	OBOHATENIE.....	31
4.8	ŠACH.....	33
4.9	ETICKÁ VÝCHOVA.....	34
4.10	VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	35
4.11	TELESNÁ VÝCHOVA.....	36
4.12	HUDOBNÁ VÝCHOVA.....	36
4.13	NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA.....	37
4.14	PRIEREZOVÉ TÉMY.....	37
4.14.1	DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE.....	37
4.14.2	ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA.....	38
4.14.3	OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ.....	38
4.14.4	OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA.....	38
4.14.5	TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI.....	39

4.14.6	MEDIÁLNA VÝCHOVA	39
4.14.7	MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA.....	39
5	CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH PREDMETOV – ISCED 2.....	39
6	Zmeny v školskom vzdelávacom programe	41
7	PRÍLOHA 1 (osnovy jednotlivých predmetov ISCED 1)	41
8	PRÍLOHA 2 (osnovy jednotlivých predmetov ISCED 2)	41

1 STRUČNÉ ZHRNUTIE

(prehľad špecifik vzdelávania podľa tohto vzdelávacieho programu):

- BEZPEČNÉ VZDELÁVACIE PROSTREDIE – zameranie na proces učenia, vytváranie podmienok na vnútornú motiváciu, rešpektujúci prístup a nenásilná komunikáciu (nie hodnotiaci autorita), nekonkurenčné prostredie – kooperáciu, spätnú väzbu (nie hodnotenie), zodpovednosť za vlastné konanie (nie poslušnosť)
- úvodné ročníky pre žiakov od 4 do 6 rokov (experimentálne overovanie do konca školského roka 2021/2022)
- predmety anglický jazyk, informatická výchova už od prvého ročníka
- predmet obohatenie (pre prácu s informáciami – vyhľadávanie, analýza, hodnotenie, tvorivé spracovanie, prezentácia) – 1. – 4. ročník
- predmet šachy (na rozvoj strategického, priestorového, logického myslenia a získavania skúseností s výhrou a prehrou) - 1. – 4. ročník
- výučba strojopisu v rámci informatickej výchovy – od 3. ročníka
- nespojitého písma Comenia script v 1. ročníku
- predmet matematika rozšírený o strategické hry a sofistikované úlohy, výučba matematiky podľa Hejného metódy
- na druhom stupni dôraz na prírodovedné a technické predmety (matematika, fyzika, chémia, informatika)
- zameranie na učenie, proces učenia, vytváranie podmienok pre vnútornú motiváciu
- spätná väzba v procese učenia, (nie hodnotenie, nie klasifikácia)
- používanie špecifických metód a učebných činností reflektujúcich vzdelávacie potreby nadaných žiakov (redukcia mechanických činností, objavné vzdelávanie)
- dôraz na diskusiu, interaktivitu a podpora kritického myslenia žiakov
- uprednostňovanie obsahu a procesu pred formálnymi kritériami (krasopis, úprava)
- rešpektujúci prístup
- postupné rozvíjanie kultúrnosti prejavu žiakov na základe vnútornej motivácie žiakov, nie na základe autoritatívnych inštrukcií
- dôraz na vývin osobnosti, riešenie prípadných problémov v úzkej spolupráci s rodičmi
- pri problémových prejavoch hľadanie príčin a ciest k riešeniu problémov
- dôraz na morálny vývin (spravodlivosť, čestnosť, fair-play)
- projekt prevencie a eliminácie dysfunkčného perfekcionizmu

Súkromná základná škola pre žiakov s intelektovým nadaním CENADA vzdeláva žiakov tak,
aby im poskytla podnety, ktoré potrebujú,
aby rozvíjala schopnosti, ktoré majú,
aby korigovala problémy, ktoré s ich nadaním súvisia,
aby im poskytla prostredie, v ktorom môžu naplno prejsť a uplatniť svoje schopnosti,
jednoducho,
ABY IM POSKYTLA ADEKVÁTNE VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE PODMIENKY PRE ICH OPTIMÁLNY
INTELEKTOVÝ A OSOBNOSTNÝ ROZVOJ
v podmienkach
BEZPEČNÉHO VZDELÁVACIEHO PROSTREDIA

2 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Veľkosť školy

Súkromná základná škola pre žiakov s intelektovým nadaním (ďalej len „škola“) začala svoju činnosť v školskom roku 2008/2009 dvoma triedami úvodných ročníkov. Postupne pribúdali ďalšie ročníky a adekvátne tomu sa škola rozvíja. V školskom roku 2010/2011 otvorila škola po dve triedy prvého úvodného ročníka, druhého úvodného ročníka, prvého ročníka a druhého ročníka. V školskom roku 2011/2012 otvorila tri triedy prvého úvodného ročníka, tri triedy druhého úvodného ročníka a po dve triedy prvého, druhého a tretieho ročníka. V školskom roku 2012/2013 otvorila dve triedy prvého úvodného ročníka, štyri triedy druhého úvodného ročníka, tri prvé ročníky a po dva druhé, tretie a štvrté ročníky (spolu približne 150 žiakov). V školskom roku 2013/2014 otvára aj dve triedy piateho ročníka. Celkovo od prvého do piateho ročníka je v škole približne 130 žiakov. Ku koncu školského roka 2021/2022 zriaďujeme aj úvodné ročníky pre predškolákov (v tomto školskom roku končí experimentálne overovanie úvodných ročníkov).

2.2 Charakteristika žiakov

Žiakmi školy sú **žiaci s diagnostikovaným všeobecným intelektovým nadaním**, vrátane detí so zdravotným alebo iným hendikepom – tzv. **deti s dvojitou výnimočnosťou**.

2.3 Prijímanie žiakov

Do školy sú prijímaní žiaci na základe žiadosti zákonného zástupcu a **diagnostikovaného všeobecného intelektového nadania Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva**, podmienkou je tiež voľné miesto a zloženie triedy, spoznanie dieťaťa a konzultácia s rodičmi dieťaťa. Po piatom ročníku deti prechádzajú do prímym osemročného gymnázia CENADA.

2.4 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi je nevyhnutnou súčasťou procesu výchovy a vzdelávania v škole. Predpokladá vzájomnú dôveru a otvorenosť. Spolupráca sa realizuje:

- elektronickou poštou (bežné oznamy, informovanie o aktivitách školy ale aj pravidelné týždenné informovanie o priebehu vyučovania),
- osobnými stretnutiami (najmä v prípade potreby riešenia prípadných problémových javov, tiež pravidelné konzultácie o prospechu a správaní dieťaťa, v prípade rôznych návrhov zo strany rodičov a pod.),
- spoločnými stretnutiami (triedne a celoškolské rodičovské združenia pri slávnostných príležitostiach)
- prostredníctvom facebookovej stránky (centrumnadania), zriadenej v roku 2012.

Každú pripomienku rodičov oceňujeme a komunikujeme s rodičmi akékoľvek pripomienky a námietky. Pri škole funguje Rada školy, ktorej predseda a niekoľko členov sú z radov rodičov.

2.5 Ďalšie vzdelávanie pedagogického zboru

Na slovenských univerzitách neexistuje odbor pedagogiky intelektovo nadaných, preto škola v spolupráci so zriaďovateľom zabezpečuje v tejto oblasti **interné vzdelávanie** svojich zamestnancov formou seminárov (najmä pre novoprijatých pedagogických zamestnancov) a formou diskusných porád pre všetkých zamestnancov. Každý zamestnanec prechádza naším interným vzdelávaním, zameraným na vymedzenie nadania, prejavy nadania, metódy vzdelávania nadaných, rizikové oblasti vo vývine intelektovo nadaných,

dysfunkčný perfekcionizmus nadaných a jeho prevencia a eliminácia, rešpektujúca komunikácia. Zamestnanci majú v škole k dispozícii literatúru z tejto oblasti.

Ďalšie vzdelávanie zamestnancov sa tiež realizuje v súlade so zákonom o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch.

Naši zamestnanci každoročne absolvujú rôzne externé semináre, napr. seminár o vzdelávaní žiakov s Aspergerovým syndrómom, seminár manželov Kopřivovcov: Respektovať a byť respektovaný a tiež ďalšie odborné semináre, ktoré navrhujú samotní učitelia, školská psychologička alebo školská špeciálna pedagogička.

Škola postupne vypracováva **pedagogický manuál**, ktorý popisuje špecifiká práce učiteľa v našej škole, bezpečnostné požiadavky, spôsob komunikácie so žiakmi, riešenie problémových situácií na vyučovaní a pod. Manuál postupne dopĺňame a aktualizujeme.

Učitelia tiež dostávajú na preštudovanie **anotácie** rôznej, najmä zahraničnej odbornej literatúry z oblasti vzdelávania nadaných jedincov.

2.6 Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor školy tvoria učiteľky/ia s kvalifikáciou na vzdelávanie na prvom stupni základnej školy a na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, učitelia druhého stupňa s pedagogickou kvalifikáciou na danú aprobáciu a vychovávateľky/lia na poobedňajšiu mimovyučovaciu činnosť.

V škole tiež pôsobia odborné, resp. pedagogické zamestnankyne – špeciálne pedagogičky, psychologičky a pedagogické asistentky.

2.7 Dlhodobé projekty

Škola je zapojená do projektu Infovek. Realizuje tiež experimentálne overovanie Programu výchovno-vzdelávacej starostlivosti o intelektovo nadané deti v úvodnom ročníku základnej školy ako projekt schválený MŠ SR, na ktorý od školského roku 2013/2014 nadväzuje experimentálne overovanie s názvom Program rozvoja osobnosti intelektovo nadaných žiakov v úvodných ročníkoch základnej školy (so začiatkom v školskom roku 2008/2009).

Priebežne sa tiež uchádza o rôzne menšie projekty, vyhlasované nadáciami pre oblasť školstva.

2.8 Priestorové a materiálno-technické vybavenie školy

Škola sídli v prenajatých priestoroch budovy základnej školy na Majerníkovej ul. 60 v Bratislave. Využíva služby školskej jedálne v tejto škole a tiež používa telocvičňu a šatne v tejto budove. Triedy sú svojím zariadením prispôsobené veku detí.

V úvodnom prvom ročníku sa nachádzajú malé stoly a stoličky, upravené do tvaru „všetci okolo jedného stola“, nábytok je však možné presúvať a variovať podľa aktuálneho diania na vyučovaní. V úvodnom druhom ročníku sa nachádzajú výškovo polohovateľné stoličky a stoly, pričom každé dieťa má samostatný stôl. Nábytok možno rôzne preusporadovať.

V úvodných ročníkoch je dostatok priestoru na pohyb a hry detí na zemi (v triedach je položený koberec), priestor vyhradený na uloženie náhradného ošatenia, hygienické potreby a školské pomôcky. Koberec v zadnej časti triedy slúži na hry a relaxáciu detí, ale aj na vzdelávacie činnosti. Každá trieda je vybavená veľkou bielou keramickou tabuľou v prednej časti triedy a bielou magnetickou tabuľou v zadnej časti triedy, počítačom s napojením na internet a dataprojektor. Súčasťou vybavenia tried sú tiež hry, knihy, skladačky. Deti majú voľne k dispozícii papier, ktorý si môžu kedykoľvek zobrať a použiť na kreslenie, písanie a pod.

Stravovanie detí je zabezpečené v školskej jedálni, na ďalšie stravovanie (desiaty, príp. raňajky, olovrant) je vyhradený stravovací priestor na chodbe, tvorený stolíkmi, stoličkami, priestorom vyhradeným na odkladanie čistých a použitých pohárov a pitný režim (voda, resp. čaj je neustále k dispozícii).

Triedy prvého a druhého stupňa sú vybavené dlážkovou a kobercovou časťou, výškovonastaviteľnými stolmi a stoličkami, pričom každé dieťa má k dispozícii samostatný stôl. **V každej triede sa nachádza veľká biela keramická tabuľa a biela magnetická tabuľa, tiež počítač s napojením na internet a dataprojektor, priestor na hranie.** Súčasťou vybavenia sú tiež hry, knihy, skladačky a papier, ktorý si môžu deti kedykoľvek zobrať a použiť na kreslenie, písanie a pod.

Na chodbách pri triedach sa nachádza niekoľko lavíc a stoličiek, určených na individuálnu prácu detí, ktoré sa v danom momente nemôžu zúčastňovať spoločnej práce v triede. Na tento účel tiež slúži vyhradená miestnosť (individuálna práca, relaxácia a upokojenie dieťaťa), zariadená tichým kútikom, lavicou a stoličkou, priestorom na ležanie či hranie dieťaťa.

Škola má k dispozícii malú telocvičňu

Škola má tiež zariadené tri **počítačové miestnosti, miestnosť na keramický krúžok, šachovú miestnosť a školskú knižnicu.**

Pre prvý stupeň najmä pre potreby školského klubu detí je zriadená herna, ktorá je využívaná najmä pre rannú a večernú „družinu“.

V školskom roku 2019/2020 sme zriadili multisenzorickú bielu miestnosť – Snoezelen, ktorá slúži na senzorickú relaxáciu detí s dvojitou výnimočnosťou a to pod dohľadom špeciálnej pedagogičky alebo rodiča (po zaškolení špeciálnou pedagogičkou).

V škole je tiež k dispozícii miestnosť na keramickú dielňu a tzv. Malá trieda na individuálnu prácu detí so špeciálnou pedagogičkou.

2.9 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri výchove a vzdelávaní

Žiaci sú v prvom týždni školského roka a potom aktuálne v priebehu vyučovacieho procesu v rámci školského roka aktuálne informovaní a upozorňovaní na bezpečnosť a ochranu zdravia (napr. bezpečný pohyb po chodbách, riziká súvisiace s oknami, elektrospotrebičmi, schodmi, hygiena pri jedení, bezpečnosť pri niektorých hrách a pod.), zvlášť pri vychádzkach a exkurziách (napr. bezpečnosť pri prechádzaní cez cestu, nastupovaní do autobusu a pod.). Pravidlá bezpečnosti sú vyvesené v každej učebni.

Zamestnanci sú preškoľovaní v oblasti bezpečnosti, ochrany a zdravia pri práci a protipožiarnej ochrany v súlade s platnými predpismi. Zariadenie školy je aktuálne kontrolované a prípadné nedostatky čo najrýchlejšie odstraňované.

Cez prestávky na bezpečnosť detí dohliada dohľad, v nižších triedach je dohľad v každej triede, vo vyšších triedach dohľad zabezpečuje pedagóg pre 2-3 triedy na spoločnej chodbe.

Bezpečnosť detí je prvou a najzákladnejšou podmienkou práce školy, o čom sú pedagogickí zamestnanci školy opakovane oboznamovaní na interných školeniach a poradách.

2.10 Vnútorň systém kontroly a hodnotenia zamestnancov a školy

Kontroly a hodnotenie sa realizujú priebežne počas celého školského roka formou hospitácií vedením školy, rozhovorom, hodnotením výsledkov práce žiakov. Kontrola a hodnotenie sa zameriava na dodržiavanie bezpečnosti, komunikáciu učiteľov so žiakmi, dodržiavanie zásad školského vzdelávacieho programu, najmä v oblasti stratégií a obsahu vzdelávania, dodržiavanie ďalších interných požiadaviek školy.

Škola má vypracovaný organizačný poriadok a pedagogický manuál, kde sú špecifikované jednotlivé pedagogické situácie s návodom na riešenie, vrátane podrobného popisu používaných metód a postupov vo vyučovaní a komunikácie so žiakmi a rodičmi.

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

3.1 Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)

Všeobecný cieľ výchovy a vzdelávania:

- rozvíjanie a zhodnocovanie nadania žiakov,
- rozvíjanie osobnosti žiakov v oblasti poznávacej, emocionálno-sociálnej, morálnej, estetickej, telesnej i vôľových vlastností,
- korekcia a eliminácia prípadných rizikových a problémových prejavov žiakov.

Konkrétny cieľ:

postupné rozvíjanie týchto kľúčových kompetencií:

- sociálno-komunikačné kompetencie,
- kompetencie v oblasti matematického a prírodovedného myslenia
- gramotnosť v oblasti informačno-komunikačných technológií,
- kompetencia učiť sa učiť sa,
- kompetencia riešiť problémy,
- osobné, sociálne a občianske kompetencie,
- kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry.

Čiastkové ciele:

- poskytovať žiakom dostatok podnetov na získavanie a prácu s informáciami, na ich tvorivé rozvíjanie, kritické zhodnocovanie, vyvodzovanie pravidiel zo známych faktov a aktívne riešenie problémov,
- umožniť žiakom osvojené zručnosti využívať vo vlastnej aktívnej činnosti, tvorbe a prezentácii jej výsledkov,
- umožniť žiakom poznávať samého seba, svoje schopnosti, možnosti rozvoja, vytvárať správny sebaobraz, sebavedomie a reálne hodnotiť samého seba, svoju prácu a výkony, zodpovedne sa rozhodovať po zvážení rôznych argumentov,
- podporovať rozvoj pozitívnych vôľových vlastností ako vytrvalosť, dôslednosť, systematickosť, cieľavedomosť, samostatnosť, rozhodnosť, zodpovednosť, ochota prekonať prekážky,
- viesť žiakov ku korektnej komunikácii, založenej na argumentácii, aktívnom počúvaní a ochote dohodnúť sa,
- viesť žiakov k rešpektovaniu seba a druhých, k rešpektujúcej komunikácii,
- viesť žiakov k uplatňovaniu princípu spravodlivosti a čestnosti v prístupe k sebe i k druhým,
- viesť žiakov k pochopeniu a akceptácii druhých, k spolupráci a ochote zdieľať a dodržiavať pravidlá príjemného spolunažívania v kolektíve,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti a niesť zodpovednosť za svoje konanie.

3.2 Zameranie školy

Škola vzdeláva žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, vrátane detí so zdravotným alebo iným hendikepom, tzv. dvojitou výnimočnosťou. **Považujeme za dôležité rozvíjať nadanie detí, ale za rovnako dôležité považujeme rozvíjanie osobnosti detí tak, aby konali čestne a zodpovedne, aby dokázali kriticky hodnotiť informácie z okolitého sveta, aby boli tolerantné, samostatné, vedeli sa zodpovedne rozhodovať a dokázali si nájsť svoje miesto v spoločnosti.**

Náš prístup k dieťaťu vychádza z toho, že sa dieťa snažíme pochopiť (jeho konanie, pohnútky) a na základe tohto pochopenia k nemu individuálne pristupovať.

Komunikáciu sa snažíme viesť v intenciách rešpektujúcej a nenásilnej komunikácie a k takejto komunikácii vieme aj deti – či už vlastným príkladom alebo učením detí v rámci ranných komunít, etickej výchovy a v rámci každodennej komunikácie s deťmi.

Pri vzdelávaní nadaných detí nepovažujeme za najdôležitejší školský výkon. Sme pripravení na to, že aj nadané deti môžu mať v niektorej fáze svojho vývinu ťažkosti – či už v oblasti správania alebo školského výkonu. Za dôležitejší považujeme samotný **proces vzdelávania** objavovaním, diskusiou a na základe vnútornej motivácie - bez tlaku.

Vieme tieto deti pochopiť a hľadáme cesty k ich správne mu vedeniu – za spolupráce s rodičmi a v prípade potreby i ďalších odborníkov. Spoluprácu s rodičmi, vzájomnú dôveru a otvorenosť považujeme za nevyhnutnú súčasť tohto procesu. Nadané deti s problémami – či už krátkodobými alebo dlhodobjšími sa snažíme viesť takým spôsobom, aby nedochádzalo k narušovaniu vyučovacieho procesu a komunikácie medzi deťmi, prípadné konfliktné situácie aktuálne analyzujeme a riešime.

Vzdelávanie sa nezameriava na výkon, ale na proces a rozvoj osobnosti žiakov (čo je dôležité aj pre samotnú realizáciu nadania). Nadané deti majú asynchronický vývin, bývajú vysoko senzitívne často trpia dysfunkčným perfekcionizmom. Preto volíme vo vzdelávaní taký prístup, ktorý adresuje tieto špecifické vývinové prejavy nadaných detí.

Na vzdelávanie prijímame aj nadané deti s dvojitou výnimočnosťou, najčastejšie deti s poruchou autistického spektra. Je známe, že mnohé osobnosti našich dejín, ktoré prispeli k pokroku ľudstva najmä v prírodovednej a technickej oblasti, boli nositeľmi tejto poruchy alebo mali jej znaky. Nechýbali medzi nimi ani nositelia Nobelovej ceny.

3.3 Bezpečné vzdelávacie prostredie

Bezpečné vzdelávacie prostredie sú také podmienky vzdelávacieho procesu, ktoré nevytvárajú ohrozenie, nátlak, strach zo zlyhania, zo známok, konkurenciu, učenie založené na vonkajšej motivácii, naopak, bezpečné vzdelávacie prostredie je neohrozujúce, zamerané na proces, spoluprácu a vytváranie podmienok na vnútornú motiváciu. V bezpečnom vzdelávacom prostredí sa žiaci učia narábať s chybou ako s prostriedkom rozvoja a nie ako so zlyhaním. Základom je rešpektujúci prístup a nenásilná komunikácia.

3.4 Pedagogické stratégie

Zameranie školy, dosahované ciele i dosahovanie kompetencií profilu absolventa škola realizuje prostredníctvom pedagogických stratégií, ktoré sú založené na týchto princípoch:

- **rozšírenie, prehĺbenie a obohatenie obsahu vyučovania**

Mnohé poznatky prezentované v učebniciach daného ročníka, ale aj obsah vzdelávania v rámci všeobecných štátnych vzdelávacích osnov, sú nadaným deťom už známe, alebo potrebujú kratší čas na ich osvojenie, a to znížením opakovania, precvičovania, redukovaním jednoduchých už známych poznatkov. Takto ušetrený čas vytvára priestor na rozšírenie učiva (v oblasti horizontálnej – napr. pri učive o mačkách sa obsah rozšíri na rôzne mačkovité šelmy), prehĺbenie učiva (v oblasti vertikálnej – napr. pri učive o mačkách sa podrobnejšie preberie ich anatómia, spôsob života) a obohatenie učiva (ide o učivo, ktoré presahuje obsah osnov daného ročníka alebo stupňa školy – napr. poznatky z vesmíru v prvom ročníku). Učivom sa pritom nemyslia len poskytované poznatky, ale aj samotné aktivity a zručnosti žiaka (napr. vytvorenie referátu).

Rozširovanie, prehĺbovanie a obohatenie učiva nie je samoučelné a jeho cieľom nie je vyžadovať od detí zapamätanie si väčšieho množstva informácií ako v bežnej škole, ale naučiť sa pracovať s informáciami (triediť, porovnávať, abstrahovať, zovšeobecňovať, hodnotiť, tvorivo rozvíjať), podporovať vnútornú motiváciu žiakov po poznávaní, vytvárať pestré stimuly na rozvíjanie vyšších mozgových funkcií (analýza, syntéza, tvorivosť, hodnotenie) a saturácia potreby nadaných detí zaoberať sa intelektovými podnetmi.

- **kladenie dôrazu na proces a obsah (miesto uprednostňovania výsledku a formy),**

Tento princíp je zameraný na podporu samostatnosti žiakov, ich tvorivosti a ochoty riskovať. V praxi sa uplatňuje tak, že pri slohových prácach sa kladie dôraz na obsah práce (použitá slovná zásoba, nápad, tvorivosť, vtipnosť, vystihnutie podstaty, zaujímavé myšlienky) a nie pravopis alebo krasopis (žiaci sú naň upozornení, ale tak, aby nemali v budúcnosti tendenciu vyhýbať sa napr. zložitejším slovám kvôli riziku pravopisnej chybovosti). Žiaci sú povzbudzovaní a oceňovaní za snahu, aj keď vždy nedospejú k správne riešeniu – podporovanie vlastností ako vytrvalosť, snaha prekonávať prekážky, ochota zdravo riskovať, vnímanie vlastných chýb ako prostriedku na ďalšie zlepšovanie považujeme do života za dôležitejšiu ako aktuálny správny výsledok v matematickom príklade. Uplatňovanie tohto princípu neznamena, že žiaci nie sú vedení k čitateľnosti, estetickosti svojich prác alebo k opomínaniu chýb z nepozornosti, ide o vyvážené oceňovanie podstaty žiakovho výkonu.

- **redukcia mechanických činností, aktivity zamerané na objavovanie princípov, zákonitostí, tvorivé riešenie problémov, aplikácia sofistikovaných úloh**

Ide o základnú poučku vo vzdelávaní nadaných žiakov – obmedzovať jednoduché, mechanické činnosti na nutné minimum (napr. precvičovanie správnych tvarov pri osvojovaní písaného písma, precvičovanie násobilky) a poskytovať vhodné pestré a stimulované prostredie na žiacke aktivity. Znamená napríklad precvičenie kalkulačných algoritmov v prostredí zaujímavej slovnej úlohy, prostredníctvom matematických hier alebo rébusov, precvičenie pravopisných javov prostredníctvom slovných hračiek, alebo v rámci iných sofistikovaných úloh.

Pri tomto postupe uplatňujeme metódu Bloomových kognitívnych taxonómií – ide o rôznu úroveň spracovania informácií a vedomostí prostredníctvom žiakových aktivít (a každá vyššia úroveň zároveň zahŕňa nižšie úrovne). Úrovní je sedem (od najnižšej po najvyššiu):

vedomosti – zapamätanie si faktov,

porozumenie – pochopenie faktov, ich prerozprávanie,

aplikácia – použitie faktov v praktických úlohách,

analýza – rozčlenenie faktov na časti,

syntéza – spojenie častí, vzniknutých analýz do nových celkov (úroveň tvorivosti),

hodnotenie – postoj k faktom na základe istých kritérií.

Vo vzdelávaní nadaných žiakov sa odporúča využívanie najmä troch vrchných úrovní.

- **induktívne vzdelávanie, založené na objavovaní samotným dieťaťom, aplikácia problémových úloh**

Pri osvojovaní novej problematiky sa žiakom poskytnú základné informácie a vedú sa k tomu, aby sami – či už intuitívne, pokusom a omylom alebo vlastným úsudkom – vyvodzovali pravidlá a zákonitosti. Ide teda o opačný postup, ako je deduktívne vzdelávanie, kde sa najprv vysvetlí a definuje pravidlo (napr. ako sa sčíta pod seba) a potom sa precvičuje. (Pri induktívnom vzdelávaní žiaci sami prichádzajú na princíp písomného sčítania zadávaním vhodných príkladov, stimulov a aktivít zo strany učiteľa.) Algoritmy a pravidlá si teda žiaci osvojujú svojím aktívnym prístupom – nestávajú sa tak pasívnymi prijímateľmi vedomostí, ale naopak, tieto vedomosti spoluvytvárajú. Aplikácia tohto princípu sa realizuje prostredníctvom problémových úloh – takých úloh, pri ktorých žiakom nie sú známe algoritmy riešenia a musí ich vytvárať sám. Tento princíp podporuje samostatné myslenie dieťaťa, zameranie na abstrahovanie podstaty, zovšeobecňovanie a ochotu riskovať (ako dôležitá súčasť prevencie nezdravého perfekcionizmu).

- **akceptácia rôznych postupov, riešení, tvorivých prístupov**

Uplatňovanie vlastného postupu pri riešení úloh je prejavom tvorivosti, samostatnosti a iniciatívy – čo sú charakteristiky, ktoré v našej škole podporujeme. Oceňované sú nové myšlienky, prístupy, nápady. Zároveň sú deti vedené k tomu, aby svoje vlastné postupy dokázali zhodnotiť z hľadiska ich efektívnosti.

- **diskusia, podpora argumentácie a kritického myslenia,**

Nové myšlienky sa rodia v prostredí, kde sa človek nebojí povedať svoj vlastný názor, kde dokáže brať na zreteľ aj argumenty a názory druhých a vie kriticky zhodnotiť dostupné informácie. Deti sú v rámci učebného procesu často vyzývané k diskusii, k hľadaniu rôznych odpovedí, vysvetlení a hodnoteniu rôznych názorov. Môžu bez strachu povedať svoj vlastný názor, aj keď sa časom ukáže, že nie je vhodný alebo správny. Zároveň sú vedené ku korektnej diskusii (počúvanie druhého, nezhadzovanie jeho názoru, slušné vyjadrovanie vlastného stanoviska).

- **diskusia o procese vzdelávania a jeho výsledkoch so žiakmi formou spätnej väzby, posilňovanie osobnostného rozvoja a vytváranie podmienok na vnútornú motiváciu**

Nízke sebavedomie, podceňovanie vlastných schopností alebo preceňovanie svojich možností je častým sprievodným javom intelektového nadania. Neraz ide ruka v ruku z nezdravým (dysfunkčným) perfekcionizmom (jedným z najčastejších rizík vo vývine nadaných), keď si jedinec kladie nereálne ciele, nedokáže akceptovať vlastné chyby, nikdy nie je spokojný so svojím výkonom, čo ho znechucuje, bráni mu zdolávať prekážky a ísť vytrvalo za svojím cieľom.

Súčasťou podpory správneho sebaobrazu a eliminácie nezdravého perfekcionizmu sú aj aktivity zamerané na ochotu riskovať (napr. vytváranie rôznych odhadov) a získavanie skúseností s prehrou a výhrou (športové, spoločenské a strategické hry), práca s chybou a rešpektujúca komunikácia.

Hodnotenie (tj. vyslovenie všeobecného hodnotiaceho súdu o výsledku alebo procese činnosti alebo o osobe) považujeme za cestu, ktorá má negatívny vplyv na rozvoj osobnosti dieťaťa; hodnotenie je formou vonkajšej motivácie. Preto hodnotenie nepoužívame ako nástroj na „motiváciu“ žiakov k učeniu.

V rámci každodenného vzdelávacieho procesu aplikujeme spätnú väzbu – diskusiu, popis, ktoré spolu s učením sa objavujú spôsobom, pokusom a omylom, prostredníctvom chýb vytvára základ pre bezpečné vzdelávacie podmienky ako súčasť bezpečného vzdelávacieho prostredia.

- **vedenie k zodpovednosti za vlastné konanie a učebnú prácu,**

Deti majú jasne stanovené pravidlá správania (bezpečnosť, nerušenie učebného procesu) ale aj učebnej práce spolu s dôsledkami ich dodržania, resp. nedodržania. Hoci majú deti dostatok voľnosti vo svojej činnosti aj vysokú akceptáciu zo strany školy, dodržiavanie stanovených hraníc sa vyžaduje.

Pri vedení k zodpovednosti vychádzame z toho, že človek sa stáva zodpovedným, ak koná na základe vnútorného presvedčenia a vnútorných hodnôt (nie preto, že sa chce vyhnúť trestu alebo naopak dosiahnuť odmenu).

- **podpora kognitívnych (ale aj iných) záujmov detí,**

Pre nadané deti je typická istá oblasť intelektuálneho záujmu (v nižšom detskom veku sú to najmä dinosaury, zvieratá, doprava, vesmír, zemepis), ktorú uplatňujú v každej svojej činnosti. Deti sa takto aj navzájom obohacujú a ich záujmy sú premietané aj do učebnej činnosti (napr. dinosaurie príklady). Ak deti zaujme nejaká problematika, učiteľka prejaví záujem o jej zodpovedanie a riešenie spolu s triedou v rámci diskusie. Oceňované sú tiež referáty detí na ich obľúbenú tému, ktoré niektoré deti vytvárajú už v rámci druhého úvodného ročníka.

Deti sú vedené aj k rozvíjaniu ďalších stránok – pohybovej, umeleckej, praktickej aj prostredníctvom poobedňajších aktivít a krúžkov.

- **podpora korektnosti, čestnosti, otvorenosti, empatie a humánnosti.**

V rámci diskusií aj bežných skúseností v rámci učebného procesu sú deti vedené k tomu, aby sa vedeli vžiť do zmýšľania druhého, aby chápali význam pravdivosti a čestnosti a aby dokázali akceptovať nedostatky a oceňovať pozitíva druhých (aj svoje).

- **vytvorenie bezpečného učebného prostredia**

Príjemné a bezpečné učebné prostredie je základom osobnostného aj učebného prosperovania dieťaťa. Dieťa podáva najlepšie výkony, ak je uvoľnené, príjemne naladené, bez stresu, keď nemá strach, že bude

nepochopené alebo ponižované, keď vie, že je jeho učebná aktivita oceňovaná bez ohľadu na to, či je prvú alebo najlepšie. Vo vyučovacom procese uprednostňujeme spoločné činnosti a spoluprácu pred nezdravou konkurenciou a súťažením.

Samozrejme chceme deti pripraviť aj na bežný život, v ktorom sa stres a konkurencia vyskytuje. Postupne ich učíme pracovať aj pod stresom (v bezpečnom, príjemnom prostredí), otvorene, bez výčitiek analyzujeme chyby v ich riešeniach a hľadáme spôsoby zlepšenia do budúcnosti.

Vo vzdelávacom procese aplikujeme poznatky a princípy pedagogiky intelektovo nadaných a prvky niektorých vzdelávacích modelov (okrem spomenutých Bloomových kognitívnych taxonómií aj Williamsove stratégie pre myslenie a cítenie, Renzulliho obohacovacu triádu, Tabaovej program učebných stratégií, Clarkovej integračný vzdelávací program, Makerovej model štruktúry inteligencie).

- **rozvíjanie osobnosti dieťaťa**

Výchova je neoddeliteľnou súčasťou vzdelávacieho procesu. Deti vedieme ku korektnej komunikácii a korektnému riešeniu konfliktov, spolupráci, zodpovednosti, vzájomnej akceptácii, pričom dieťa musí pociťovať spravodlivosť. Rôzne sociálne situácie riešime v rámci ranných komunit, aktuálne ich aplikujeme vo vyučovaní alebo v poobedňajších činnostiach – rozhovorom, analýzou, dramatizáciou. V prípade potreby realizujeme individuálne alebo skupinové sociálne (emocionálne) vzdelávanie.

Pri rozvíjaní osobnosti smerom k týmto etickým hodnotám (fair-play, spravodlivosť, čestnosť, zodpovednosť, samostatnosť) vychádzame z toho, že človek sa takým stáva, ak koná na základe vnútorného presvedčenia a vnútorných hodnôt (nie preto, že sa chce vyhnúť trestu alebo naopak dosiahnuť odmenu). Opierame sa pritom o poznatky a teórie Kopřivu a spol. (Respektovať a byť respektovaný), Carol Dweck, Alphiho Kohna.

3.5 Školský prezentačný deň

Koná sa raz ročne vo veľkej sále, kde deti (prípadne rodičia) sú divákmi, a zároveň deti sú účinkujúci. Cieľom je získať skúsenosti pri prezentácii svojej práce pred auditóriom. Školský prezentačný deň má vždy trochu iné podobu: individuálne prezentácie na ľubovoľnú tému, celotriedne prezentácie na ľubovoľnú tému, prezentácia riešenia konkrétnej problematiky triedou, jednotlivcom...

Prezentujúci majú k dispozícii dataprojektor, veľké plátno, mikrofóny, osvetlenie, notebook, reproduktory, takže dieťa má možnosť zažiť trénu a postupne sa učí zvládať aj situácie, kde musí vystupovať pred divákmi.

3.6 Programy zamerané na osobnosť dieťaťa

- **Program prevencie a eliminácie perfekcionizmu**

Perfekcionizmus môže byť pozitívna vlastnosť, ak znamená kladenie si vysokých, ale reálnych cieľov, ktoré jedinec dokáže svojou snahou a usilovnosťou dosahovať, pričom to nie je na úkor jeho osobného života, zdravia.

Nadanie sa často spája s nezdravým, tzv. dysfunkčným perfekcionizmom, pri ktorom si jedinec kladie nereálne ciele, má potrebu byť prvý, najlepší aj v prípade, ak je tento cieľ nedosiahnuteľný alebo kontraproduktívny. Perfekcionista vníma hodnotu svojej osoby cez výkon, ktorý podáva, cíti sa posilnený pochvalou svojho výkonu okolím a naopak ohrozený kritikou. Často vedie k tzv. duálnym prejavom – perfekcionista buď chce byť bezchybný, perfektný, najlepší, a ak cíti ohrozenie, že sa mu to nepodarí, radšej zostáva posledný alebo sa aktivite vyhne. Je ochotný púšťať sa len do riešení, v ktorých má istotu, že uspeje. Vyhýba sa problémovým úlohám, ktoré preňho predstavujú riziko neúspechu.

Perfekcionistické prejavy posilňuje sústredenie sa na výsledok práce žiaka, či už v pozitívnom alebo negatívnom zmysle. Napr. ak dieťa chválime za to, že je šikovný, keď tak rýchlo a správne vypočítal príklad, dávame mu signál, že si jeho osobnosť ceníme, lebo bol bezchybný a rýchly.

Perfekcionisti potrebujú bezpečné prostredie, v ktorom nie je najdôležitejší výsledok (pokiaľ je učenie v procese), ale radosť z procesu, z prekonávania prekážok, riešenia náročných úloh bez obavy zo spravenia chýb. Perfekcionisti potrebujú cítiť, že keď hovoríme o chybe v ich riešení, nehodnotíme ich osobnosť, ale hľadáme možnosti zlepšenia pre budúcnosť. Dôležité je zdôrazňovať snahu, usilovnosť, ochotu prekonávať prekážky.

V našej škole vedíme so žiakmi takú komunikáciu, aby podporovala zdravý perfekcionizmus (radosť z riešenia, vytrvalosť pri riešení, snaha a usilovnosť, kladenie reálnych cieľov) a eliminovala ten nezdravý. Naši žiaci nie sú chválení za to, že sú rýchli a bezchybní, ale za to, že postup ich riešenia je zaujímavý, za to, že sa snažia, že sa neboja riskovať, že vytrvalo skúšajú problém vyriešiť. Ak sa nájde chyba, neutešujeme ich; vytvárame také prostredie dôvery, že môžeme byť v tejto oblasti otvorení – dieťa nemá pocit, že ho za chybu karháme (chyby hodnotíme vecne), ale naopak, že hľadáme oblasti, kde sa svojou usilovnosťou môžu zlepšiť.

Predovšetkým sa však spolu so žiakmi tešíme z objavovania, riešenia, odhaľovania.

- **Program sociálno-emocionálny výcvik a komunikácia**

V rámci komunit, v rámci hodín etickej výchovy, v rámci poobedňajších aktivít a priebežne počas školského dňa majú deti príležitosť učiť sa a získavať skúsenosti s rešpektujúcou komunikáciou.

- **Sociálne vzdelávanie**

Ide o špecifické vzdelávanie pod vedením psychologičky alebo špeciálnej pedagogičky, zamerané na učenie sociálnej komunikácii. Určený je najmä deťom, ktoré majú zníženú sociálnu intuíciu. Vzdelávanie sa realizuje skupinovú alebo individuálnou formou.

- **Ak sa vyskytne problém...**

Ak pedagóg (alebo rodič) spozoruje nejaký problém v správaní alebo učení dieťaťa, snažíme sa nájsť príčinu, a to za prítomnosti triedneho učiteľa, prípadne iného zainteresovaného pedagóga, školského psychológa, školského špeciálneho pedagóga a vedenia školy. Problém spolu konzultujeme ako osoby, ktoré sa snažia pomôcť dieťaťu a základ vidíme v spolupráci všetkých, ktorí sa na výchove dieťaťa podieľajú.

Po prekonzultovaní problému hľadáme vhodný spôsob komunikácie s dieťaťom, aby príčiny problému odzneli a správanie/učenie sa upravilo (napr. pravidelné rozoberanie situácií s dieťaťom, poskytnutie doplňujúcich úloh, nastavenie individuálneho vzdelávacieho programu, intervencie školskej psychologičky, školskej špeciálnej pedagogičky, odporúčanie na psychologickú diagnostiku, vytvorenie osobného rozvrhu dieťaťa,).

3.7 Stupeň vzdelania

ISCED 1 – primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním vzdelávacieho programu prvého stupňa základnej školy. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie.

Absolvent programu primárneho vzdelávania plynulo pokračuje na nadväzujúcom stupni nižšieho sekundárneho vzdelávania – ISCED 2.

3.8 Spätná väzba v procese vzdelávania žiakov

Cieľom spätnej väzby nie je len vytvorenie obrazu o osvojených vedomostiach a zručnostiach, ale najmä podanie spätnej väzby žiakovi o tom, čo by si ešte mohol precvičiť, preopakovať, zmeniť stratégiu riešenia, učenia, na čo sa zamerať, čo prípadne zmeniť alebo posilniť, a to v diskusii so samotným žiakom.

Spätná väzba je súčasťou každodenného vyučovania a realizuje sa prevažne verbálne. V procese učenia je dôležité, aby žiak získal spätnú väzbu o tom, ako ďalej postupovať, aby sa jeho vedomosti a zručnosti rozvíjali. Akákoľvek hrozba známky tento proces negatívne ovplyvňuje

Spätná väzba sa nezameriava len na výsledok, ale najmä na proces, učiteľ s deťmi diskutuje o rôznych spôsoboch riešenia, pýta sa ich, či je daný postup korektný, či sa im úloha zdá byť náročná, čo zaujímavé zistili pri riešení a pod. Zdôrazňuje sa pritom snaha, ochota skúšať rôzne stratégie, prekonávanie prekážok, analyzujú sa chyby (nielen zo strany učiteľa, ale aj žiakov).

Na druhom stupni sa niekoľkokrát ročne realizujú konzultácie v zložení učiteľ, žiak, rodič z každého predmetu, ktorých zámerom je spolu zhodnotiť predošlú prácu a navrhnúť, na čo sa má žiak ďalej sústrediť, aby sa jeho vedomosti/zručnosti rozvíjali.

Škola vydáva polročné a koncoročné vysvedčenia, určené legislatívou.

Od školského roka 2020/2021 neaplikujeme klasifikáciu, teda hodnotenie známkami (na základe aktualizovanej školskej legislatívy). V rámci koncoročných vysvedčení konštatujeme absolvovanie predmetu.

3.9 Profil absolventa

3.9.1 Charakteristika absolventa primárneho vzdelávania

Absolvent programu primárneho vzdelávania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, počítačovej, šachovej a kultúrnej gramotnosti, ako aj základy pre osvojenie účinných techník celoživotného učenia sa. Získal predpoklady na to, aby si vážil sám seba, i druhých ľudí, aby vedel ústretovo komunikovať a spolupracovať. Má osvojené základy používania slovenského a anglického jazyka. Dosiahnutá úroveň kľúčových kompetencií tvorí bázu pre ich ďalší rozvoj v následných stupňoch vzdelávania.

Kompetencie absolventa primárneho vzdelávania:

1. sociálne a komunikačné kompetencie

- vie vyjadriť svoj názor, vedomosti i tvorivé myšlienky ústnou aj písomnou formou,
- vie prečítať text rôzneho typu (z oblasti populárno-náučnej, prózy, poézie), porozumieť mu a zaujať svoje stanovisko,
- ovláda základné pravopisné pravidlá slovenského jazyka a uplatňuje ich v ústnej a písomnej podobe (pravopis i/y, správne skloňovanie, časovanie, pravopis vlastných mien, používanie adekvátnych výrazov),
- v cudzom (anglickom) jazyku je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému a písanému textu, vyjadriť svoje potreby a jednoducho komunikovať v bežných životných situáciách,
- ovláda a uplatňuje princípy korektnej diskusie (vypočuť si názor druhého, používať vhodné argumenty a zaujať stanovisko k argumentom druhých, dokáže navrhnúť a akceptovať kompromis alebo rôznorodosť názorov na niektoré javy),
- chápe dôležitosť ústretovej komunikácie (akceptovať potreby druhého, snažiť sa dohodnúť, byť zdieľny, vedieť vyjadriť svoje potreby) pre vytváranie dobrých vzťahov so svojím okolím a uplatňuje ju v interakcii s ostatnými,
- ovláda a v interakcii s ostatnými uplatňuje základné postupy riešenia konfliktov (snažiť sa o dohodu, byť spravodlivý, vyhýbať sa agresívnym prejavom, v prípade potreby požiadať o pomoc dospelého),
- rozumie a akceptuje rôznorodosť svojich spolužiakov a snaží sa nájsť vhodný spôsob komunikácie s nimi,
- získal skúsenosti s rešpektujúcou komunikáciou a s rešpektujúcim riešením konfliktov.

2. matematické a prírodovedné kompetencie

- ovláda základné algoritmy riešenia konkrétnych matematických situácií (napr. techniky základných početných operácií), dokáže osvojené algoritmy uplatňovať v nových situáciách,

- rozumie zadaniu slovného príkladu a vie navrhnúť a realizovať postup riešenia,
- dokáže rôznym spôsobom hľadať riešenie neznámych matematických problémov, vie prezentovať a obhajovať svoj postup,
- vie uplatňovať základné matematické myslenie pri riešení praktických problémov,
- má základné znalosti o rôznych prírodných javoch a procesoch okolitého sveta, dokáže sa orientovať v oblasti živočíšnej a rastlinnej ríše, biológie človeka, zemepise a astronómie,
- ovláda pravidlá niektorých matematicko-logických a strategických hier (napr. skákaná, dáma, šachy, piškvorky) a chápe ich ako aktivitu zameranú na rozvoj vlastného myslenia i spoločenských vzťahov.

3. kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií a práce s informáciami

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa (napr. počítač, tlačiareň, cd, dvd, usb kľúč),
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií (písací, kresliaci, prezentačný program),
- dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií (email, diskusné fóra),
- vie používať rôzne vyučovacie programy (napr. Baltík),
- získal základy algoritmického myslenia,
- získal základy strojopisu (písanie na klávesnici všetkými desiatimi prstami),
- dokáže si vyhľadať potrebné informácie, vyhodnotiť ich a zaujať stanovisko,
- nespolieha sa na existujúce informácie a stanoviská, dokáže ich prehodnotiť z viacerých uhlov pohľadu,
- k informáciám pristupuje kriticky, zvažuje argumenty za aj proti,
- pod vplyvom argumentov dokáže poopraviť a prípadne aj meniť svoje stanovisko,
- chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT (nevhodné, nepravdivé informácie, riziko spojené s niektorými počítačovými hrami),

4. kompetencia učiť sa učiť sa

- pozná základy rôznych techník získavania poznatkov a ich výberu pri ich aktívnom osvojení,
- chápe rozdiel medzi všeobecnými, konkrétnymi, špecifickými a doplňujúcimi informáciami,
- vie, že niektoré dôležité vedomosti je potrebné osvojiť si, ale iné si možno vyvodiť z osvojených poznatkov,
- vie si vytvoriť poznámky abstrahovaním kľúčových informácií,
- chápe, že chyby sú súčasťou procesu učenia a ich analýzou možno vyvodiť cesty k ďalšiemu zlepšovaniu,
- chápe, že prekážky, ťažké úlohy sa prekonávajú úsilím, skúšaním, cvičením,
- chápe dôležitosť efektívneho seba vzdelávania.

5. kompetencia riešiť problémy

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom okolí, dokáže navrhovať riešenia a zaujať stanovisko k rôznym spôsobom riešenia problému,
- pri riešení problémov aplikuje princíp spravodlivosti, čestnosti a praktickosti,
- chápe a akceptuje, že pri riešení niektorých problémov je potrebné uzatvárať kompromisy,
- snaží sa nájsť východisko z problému, dokáže požiadať o pomoc pri riešení problému.

6. osobné, sociálne a občianske kompetencie

- chápe význam pozitívnych vlastností človeka (čestnosť, pravdivosť, zmysel pre spravodlivosť, ochota pomôcť, vytrvalosť, dôslednosť, empatia),
- dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti a že svoje práva a povinnosti majú aj druhí,
- chápe, že rôzni ľudia majú rôzne vlastnosti, práva a povinnosti,
- vie, že jeho rozhodnutia a činy majú svoje dôsledky,
- dokáže prijímať a navrhovať nové nápady pri spoločnej práci,

- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným trávením voľného času,
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojím konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom.

7. kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- uvedomuje si význam umenie a kultúrnej komunikácia v živote človeka,
- rešpektuje vkus iných ľudí a dokáže vyjadriť svoj názor a postoj k danej kultúrnej a umeleckej produkcii,
- dokáže sa vyjadrovať prostredníctvom umeleckých prostriedkov (vo výtvarnej, hudobnej, pohybovej oblasti),
- dokáže pomenovať rôzne druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky,
- rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- ovláda základné pravidlá spoločenského kontaktu,
- ovláda základné pravidlá a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- má osvojené základy pre tolerantné vnímanie prejavov iných kultúr.

3.9.2 Charakteristika absolventa sekundárneho vzdelávania

Absolvent programu sekundárneho vzdelávania vo svojom profile nadväzuje na charakteristiku absolventa primárneho vzdelávania. Absolvent dokáže reálne hodnotiť svoje schopnosti a vie, že na ich realizáciu je potrebné vynaložiť úsilie, vôľu a pozná tiež riziká, spájané s vysokými kognitívnymi schopnosťami a snaží sa s nimi vysporiadať. Vníma dôležitosť fair-play, čestnosti, spravodlivosti v medziľudských kontaktov aj v svojom vlastnom konaní. Má primerané vedomosti a zručnosti z oblastí, obsiahnutých v učebnom obsahu, oblasti jeho záujmu si dopĺňa samoštúdiom.

Kompetencie absolventa sekundárneho vzdelávania:

1. kompetencia k celoživotnému učeniu sa

- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja,
- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,
- chápe, že chyby sú súčasťou pokroku, dokáže ich analyzovať a podľa tejto analýzy nasmerovať svoje ďalšie učenie,
- vie, že úsilie je súčasťou rozvoja, snaží sa prekonať prekážky svojou aktivitou,
- chápe, že učebné ciele majú odrážať reálne schopnosti a okolnosti pri ich dosahovaní,
- odlišuje učebné situácie, pri ktorých je dôležité sústrediť sa na proces a situácie, pri ktorých je potrebné preukázať výkon,
- vie, že súčasťou podávania výkonu je stres, aplikuje stratégie na jeho zvládanie,
- vie sa vyrovnáť so situáciou, pri ktorej nie je plne dosiahnutý jeho cieľ, dokáže túto situáciu analyzovať a vyvodíť z nej ďalšie učebné plány.

2. sociálne komunikačné kompetencie

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav situácii a účelu komunikácie,
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk,
- dokáže primerane komunikovať v materinskom a anglickom jazyku, dokáže sa tiež dorozumieť v nemeckom jazyku,

- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,
- vie uplatňovať adekvátne a korektnú argumentáciu
- získal skúsenosti s rešpektujúcou komunikáciou a s rešpektujúcim riešením konfliktov

3. kompetencie uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky

- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),
- používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov,

4. kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
- dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
- je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá,
- dokáže využívať IKT pri vzdelávaní,
- ovláda základy programovania,
- ovláda strojopis (písanie desiatimi prstami na klávesnici)

5. kompetencia riešiť problémy

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika,
- pri riešení problémov dokáže zdravo riskovať,
- chápe, že pri riešení problémov je potrebné úsilie, uplatnenie viacerých postupov a pokusov,
- má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov,

6. kompetencie občianske

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia,

7. kompetencie sociálne a personálne

- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu, buduje si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine – uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,

- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medziosobných vzťahoch,
- má zvnútornené etické hodnoty, založené na fair-play, čestnosti, spravodlivosti a podľa nich aj koná

8. kompetencie pracovné

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,
- chápe princípy podnikania a zvažuje svoje predpoklady pri jeho plánovaní,
- dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach,

9. kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- dokáže inovovať zaužívané potupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v rámci práce, ale aj v každodennom živote,

10. kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného a hudobného umenia,
- dokáže sa orientovať v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

3.10 Zabezpečenie výučby žiakov so zdravotným znevýhodnením

Škola zabezpečuje aj vzdelávanie intelektovo nadaných žiakov so zdravotným znevýhodnením, pre ktorých vytvára individuálny vzdelávací program v súlade so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami žiaka (najčastejšie ide o poruchy autistického spektra (Aspergerov syndróm), vývinové poruchy učenia, ADHD, pragmaticko-sémantické deficity).

Žiakom s tzv. dvojitou výnimočnosťou poskytujú pomoc špeciálne pedagogičky/psychologičky, k dispozícii máme malé učebne pre individuálnu prácu s dieťaťom, špeciálne priestory pre relaxáciu (napr. Snoezelen miestnosť) a individualizovaný učebný rozvrh. Deti s dvojitou výnimočnosťou si počas vzdelávania prechádzajú rôznymi obdobiami, a preto úzka spolupráca s rodičmi a spoluzdieľanie na vzdelávaní dieťaťa je súčasťou individuálnych vzdelávacích podmienok dieťaťa.

Školský učebný plán Súkromná základná škola pre žiakov s intelektovým nadaním CENADA

(nultý stupeň: 1. -2. úvodný roč., prvý stupeň -1.-4. roč., druhý stupeň: 5.- 9. roč)

ISCED0, ISCE1, ISCED2

predprimárne vzdelávanie, primárne vzdelávanie, nižšie sekundárne vzdelávanie

platný od 1. septembra 2017

Školský učebný plán CENADA je vytvorený na základe Rámcového učebného plánu pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie, ktorý je súčasťou Vzdelávacieho programu pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním pre primárne vzdelávanie a pre nižšie stredné vzdelávanie (Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20295:21-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016).

Školský učebný plán CENADA – ISCED1 – prvý stupeň (1.-4. roč)					
vzdelávacia oblasť	predmet	ročník			
		1.	2.	3.	4.
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA *	7	6	6	6
	ANGLICKÝ JAZYK	2	2	3	3
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA	4+1	4+1	4+1	4+1
	INFORMATIKA	1	1	1+1	1+1
	OBOHATENIE	1	1	1	1
	ŠACHY	1	1	1	1
PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ	PRÍRODOVEDA/PRVOUKA*	1	2	1	1,5
	VLASTIVEDA *	0	0	1	1,5
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA	1	1	1	1
	OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ	1#	1#	1#	1#
UMENIE A KULTÚRA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	2	2	1	1
	HUDOBNÁ VÝCHOVA	1	1	1	1
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ a športová VÝCHOVA	2	2	2	2
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE	0	0	1	1
základ		18	18	22	24
voliteľné		4	5	4	3
medzisúčet		22	23	26	27
navýšenie ⁺		3	2	1	2
SPOLU		25	25	27	28
PRIEREZOVÉ TÉMY	OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ DOPRAVNÁ VÝCHOVA ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA MEDIÁLNA VÝCHOVA MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA TVORBA PROJEKTU A PREZENTÁCNE ZRUČNOSTI	prierezové témy sú zahrnuté do obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov			

Poznámky

* Redukcia o dve hodiny (1. a 2. ročník) a o jednu (3. a 4. ročník) hodinu v každom ročníku podľa odseku 4 poznámok k rámcovému učebnému plánu pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie.

⁺ Navýšenie podľa odseku 2 poznámok rámcového učebného plánu pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie.

Predmety sa neklasifikujú

#-Vyučuje sa vo forme ranej komunity

Školský učebný plán CENADA – ISCED2 – druhý stupeň (5.-9. roč)						
Vzdelávacia oblasť	Predmet/Ročník	5.	6.	7.	8.	9.
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	5	5	5	5	5
	Anglický jazyk	3	4	3	3	3
	Nemecký jazyk	0	2	2	2	2
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4+1	5	5	5	5
	Informatika	1+1	1	1	1	2
	Projekty	+0,5				
Človek a príroda	Fyzika	+0,5 [#]	2	1	2	1
	Chémia	+0,5 ^{##}		2	2	1
	Biológia	2	1	2	1	1
Človek a spoločnosť	Dejepis	1	1	1	1	2
	Geografia	2	1	1	1	1
	Občianska náuka	0	1	1	1	1
Človek a hodnoty	Etická výchova	1	1	1	1	1
	Komunitná výchova	+1,5 [*]	1	1	1	1
Človek a svet práce	Technika	1	1	1	1	1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1
	Hudobná výchova	1	1	1	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	2
spolu základ		24	25	26	27	25
voliteľné + navýšenie ⁺		4+2	5	5	4	6
SPOLU		29	30	31	31	31

Poznámky

* Jedna komunitná hodina môže byť vo forme ranných komunit rozložená do viacerých častí. Súčasťou komunitnej hodiny je osobnostný a sociálny rozvoj, ktorý môže organizovať psychológ alebo špeciálny pedagóg alebo iný odborník.

[#] Fyzikálna prípravka

^{##} Chemická prípravka

⁺ Navýšenie podľa odseku 2 poznámok rámcového učebného plánu pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie.

Predmety sa neklasifikujú

ŠKOLSKÝ UČEBNÝ PLÁN CENADA– predprimárne vzdelávanie – ISCED 0 - úvodné ročníky		
predmet	prvý úvodný ročník	druhý úvodný ročník
Matematika	3	4
Slovenský jazyk	3	4
Anglický jazyk	2	2
Práca s informáciami	2	3
Osobnostný a sociálny rozvoj	1	1
Telesná výchova	3	3
Výtvarná výchova	2	2
Hudobná výchova	1	1
Riadené hry	4	2
SPOLU	21	21

Poznámky

- žiadny predmet sa neklasifikuje
- predmet osobnostný a sociálny rozvoj sa realizuje v rámci ranných komunít v rozsahu 60 minút/týždenne
- časť vyučovania sa každodenne odohráva vonku v rámci dopoludňajšej vychádzky
- predmety sa neklasifikujú
- školský učebný plán je vytvorený na základe experimentálneho overovania, ktoré prebieha v SZŠ CENADA: Program výchovno-vzdelávacej starostlivosti o intelektovo nadané deti v úvodnom ročníku základnej školy, schválené MŠ SR dňa 26. 6. 2008 pod číslom CD-2008-8864/18392-1:914, (program prebiehal 1. september 2008 – 30. júna 2013) a Program rozvoja osobnosti intelektovo nadaných žiakov v úvodných ročníkoch základnej školy, schválené rozhodnutím MŠVVaŠ SR pod číslom 2013-5715/24113:4-916 s účinnosťou od 1. 9. 2013 (program prebieha)

4 CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH PREDMETOV – ISCED 1

4.1 SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Charakteristika predmetu

Predmet sa delí na tri časti: **jazyková zložka, slohová zložka a čítanie a literatúra**. V rámci jazykovej zložky sa žiaci naučia základy pravopisu, správneho ústneho aj písomného vyjadrovania. V rámci slohovej zložky si žiaci rozvíjajú verbálnu tvorivosť a správne ústne i písomné vyjadrovanie v rámci rôznych tematických okruhov. V rámci čítania a literatúry si žiaci osvojujú čítacie zručnosti, pracujú s umeleckým i populárno-náučným textom a získavajú základné vedomosti v oblasti krásnej detskej literatúry.

Základnou funkciou vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni základnej školy je:

- naučiť žiakov spisovnú podobu slovenského jazyka,
- osvojiť si správny pravopis a gramatiku,
- rozvíjať vyjadrovacie a komunikačné schopnosti v ústnej i písomnej podobe,
- oboznámiť žiakov s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárať k nim kladný vzťah.

KOMPETENCIE ŽIAKA	ROZVÍJAJÚCE CIELE
komunikačná gramotnosť	osvojiť si základy písanej reči (čítanie a písanie)
	osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej
	osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma
	osvojiť si návyky správnej výslovnosti
	poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať
	prehľbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa
	viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie
	viesť žiakov k verbálnej tvorivosti
čitateľská gramotnosť	poznávať základné diela detskej literatúry
	vytvárať v žiakoch kladný vzťah k literatúre
	poznávať rôzne druhy textov (vecných aj umeleckých) vrátane nesúvislých textov (grafy, mapy)
	získavať skúsenosti s rôznymi technikami čítania (informatívne, zážitkové)

V rámci slovenského jazyka aplikujeme najmä tieto **učebné metódy, techniky, aktivity a postupy**:

- vysvetľovanie, napodobovanie, precvičovanie, dramatizácia, didaktické a pohybové hry, induktívne vyvodzovanie a objavovanie, analyticko-syntetická metóda, globálna metóda, precvičovanie, korekcia, hľadanie javov v texte, vyhľadávanie slov v registroch, odhadovanie, pokus a omyl, skúšanie rôznych

možností, diskusia, učenie sa spamäti (napr. básničky), kladenie otázok, hodnotenie výsledkov tvorenia, brainstorming, tvorivé úlohy, sofistikované úlohy, problémové úlohy, práca s textom, návšteva knižnice, divadla, čítanie textov, **učenie sa prostredníctvom chýb, pokusom a omylom, práca s chybou**

Vo vyučovaní slovenského jazyka sa používajú oficiálne štátne učebnice (napr. Slovenský jazyk pre 2. ročník, Slovenský jazyk pre 3. ročník, Slovenský jazyk pre 3. ročník, Šlabikár, čítanky pre jednotlivé ročníky, pracovné zošity k týmto učebniciam), detské časopisy, doplnkové testy. **Škola tiež používa vlastné pracovné zošity: Paličkové písmo pre 1. ročník (Comenia script), Písané písmo pre 3. ročník, Miničítanka pre 1. ročník, Kilogramatika pre 2. ročník a vyššie ročníky, Fontexty (spoznávanie rôznych fontov) pre 2. ročník a množstvo jednotlivých pracovných listov.** Škola tiež využíva prácu s internetom, didaktickými hrami na internete, ale aj používanie rôznych textov z internetu.

V prvom ročníku žiaci získavajú základné zručnosti v písaní a čítaní. Intelektovo nadaní žiaci ešte pred vstupom do prvého ročníka majú osvojený istý stupeň zručnosti v čítaní a písaní (predovšetkým veľké tlačené písmená). Na túto skutočnosť nadväzuje aj skladba obsahu vzdelávania v oblasti čítania, písania a slohovej výchovy. Žiaci si v prvom polroku **osvojujú písanie Comenia script (písané nespojité písmo)**, oboznámenie a získanie skúseností s písaným písmom sa realizuje v treťom ročníku. Čítanie vychádza z rôznej úrovne žiakov v oblasti čitateľskej gramotnosti, preto sú **žiaci delení na skupiny** (začiatocníci a pokročilí), pričom sa predpokladá, že ku koncu školského roka sa úroveň čitateľskej techniky dostane u všetkých žiakov minimálne na požadovanú úroveň (pomalšie ale plynulé čítanie). Základom pre osvojovanie čítania sú rozvinuté fonetické funkcie, preto **fonetický nácvik** je náplňou hodín čítania v prvých týždňoch školy. Pri osvojení čítania aplikujeme **metódu splývavého čítania Sfumato**.

V druhom ročníku si žiaci rozvíjajú zručnosti v písaní ako prostriedku písomnej verbálnej komunikácie. Dôraz sa kladie na čitateľnosť. Žiaci si osvojujú základy pravopisu (tvrdé a mäkké spoluhlásky, pravopis slov s i/y po tvrdých a mäkkých spoluhláskach) a morfológie (slovné druhy). Pri pravopise si žiaci osvojujú pravidlá induktívnym spôsobom, objavovaním a precvičovaním. Dôraz sa kladie na verbálnu tvorivosť prostredníctvom slohovej výchovy – žiaci získavajú skúseností v opisovaní rôznych zážitkov, príbehov, situácií.

V treťom ročníku sa kladie dôraz na **zvýšenie samostatnosti v písomnom prejave** – či už po formálnej alebo obsahovej stránke. Žiaci majú možnosť výberu písania tlačným alebo písaným písmom, kvôli vyváženosti na niektorých aktivitách je spôsob písma určený pedagógom. Žiaci si priebežne precvičujú pravopisné javy z minulých ročníkov, pribúda učivo o vybraných slovách. Podrobnejšie sa venujú slovným druhom. V čítaní sú žiaci vedení k tomu, aby čítali nielen v škole, ale aj doma. V slohovej výchove sa žiaci učia zdokonaľovať po formálno-obsahovej stránke (úvod-jadro-záver, hlavná myšlienka), pričom sa kladie dôraz na tvorivosť a originalitu. V tomto ročníku sa tiež oboznamujú s písaním písaného písma.

V štvrtom ročníku sa upevňuje učivo o pravopise i/y, o slovných druhoch a ostatných pravopisných javoch. Cieľom je dosiahnuť automatizáciu aplikácie osvojených pravopisných javov v spontánnom písomnom prejave. Žiaci sa tiež informačne dozvedia o niektorých gramatických vlastnostiach slov (pády, čas, číslo, osoba). V čítaní sa predpokladá úplné plynulé zvládnutie techniky čítania a zároveň prehĺbovanie pozitívneho vzťahu k čítaniu ako prostriedku získavania informácií, ale aj zdroja estetického a emotívneho obohatenia. V tvorivom verbálnom prejave už žiaci dokážu napísať ucelený formát s dodržaním myšlienky a primeraným členením útvaru. Žiaci sa zároveň zaoberajú spracovaním informácií, ich rôznorodosťou a kritickým hodnotením (napr. informácie získavané z internetu).

Pri osvojení formálno-estetickéj stránky písomného prejavu uprednostňujeme zmyslupnosť a individuálny vývin dieťaťa.

4.2 MATEMATIKA

Charakteristika predmetu

Predmet zahŕňa elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi za účelom vytvárania presných učebných návykov, schopností, myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach a rozvíjania algoritmického myslenia.

Obsah je rozdelený do šiestich okruhov:

Čísla, premenné a početné výkony s číslami (vytvorenie pojmu prirodzeného čísla v obore do 10 000 (a viac), početné výkony v tomto obore a príprava zavedenia premennej vo význame čísla),

Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky a diagramy (objavovanie kvantitatívnych a priestorových vzťahov a ich systematické zmeny, zoznamovanie sa s veličinami a ich prvotná reprezentácia vo forme tabuliek, grafov, diagramov a ich grafické znázorňovanie),

Geometria a meranie (vytváranie priestorových geometrických útvarov podľa určitých pravidiel a zoznamovanie sa z najznámejšími rovinnými útvarmi a ich rysovanie, poznávanie základných vlastností geometrických útvarov, porovnávanie, odhadovanie, meranie dĺžky, oboznámenie sa s dĺžkovými mierami a riešenie primeraných metrických úloh z bežnej reality),

Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika (získavanie skúseností s úlohami tohto typu manipulatívnou činnosťou s konkrétnymi objektmi, vytváranie rôznych skupín predmetov podľa určitých pravidiel, porovnávanie frekvencie výskytov určitých javov a ich zaznamenávanie),

Logika, dôvodenie, dôkazy (získavanie skúseností s úlohami, v ktorých sa posudzujú z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti výroky z matematiky a zo životných situácií).

Strategické hry – získavanie skúseností s rôznymi strategickými hrami typu papier-pero, ale aj didaktické počítačové hry, pri ktorých sa žiaci učia pravidlá, ich dodržiavanie, vytvárajú si vlastné taktické a strategické schémy. Strategické hry rozvíjajú priestorové myslenie, analytické a strategické myslenie. Deti si postupne zvykajú prijímať výhru a prehru.

Ciele:

- presne používať materinský a odborný jazyk (vzhľadom na vek) a správne aplikovať postupne sa rozširujúcu matematickú symboliku. Vhodne využívať tabuľky, grafy a diagramy. Využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy a algoritmy ako prostriedky pri riešení úloh,
- v súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne, aj na kalkulačke rozvíjať numerické zručnosti žiakov,
- na základe skúseností a činností rozvíjať orientáciu žiakov v rovine a v priestore,
- riešením úloh a problémov postupne budovať poznatky žiakov o vzťahu medzi matematikou a realitou. Na základe využitia induktívnych metód viesť žiakov k získavaniu nových vedomostí, zručností a postojov. Rozvíjať u žiakov matematické nazeranie, logické a kritické myslenie,
- systematicky viesť žiakov k získavaniu skúseností s významom matematizácie reálnej situácie, tvorby matematických modelov, a tým aj k poznaniu, že realita je zložitejšia ako jeho matematický model. Približovať žiakom dennú prax,
- spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT (kalkulčky, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií,
- rozvíjanie matematickej tvorivosti, získavanie skúseností s riešením problémových úloh a podpora ochoty riskovať,
- osvojovať si nové poznatky, princípy, postupy prostredníctvom objavovania,
- využívať rôzne postupy (pokús-omyl, hádanie, náskres, zápis...) pri riešení problémových úloh.

OKRUHY	KOMPETENCIE ŽIAKA
Čísla, premenné a početové výkony s číslami	pozná obsahovú aj formálnu stránku prirodzených čísel v obore do 10 000 (a viac) a vie ich využiť na opis a riešenie problémov z reálnej situácie
	vykonáva spamäti, písomne a na kalkulačke základné početové výkony a využíva komutatívnosť a asociatívnosť sčítania a násobenia na racionalizáciu výpočtov
	zaokrúhľuje čísla na desiatky, vykonáva odhady, kontroluje správnosť výsledkov početových výkonov
	rieši a tvorí numerické a kontextové úlohy na základe reality, obrázkovej situácie a udaní číselných hodnôt veličín, pri ktorých správne aplikuje osvojené poznatky o číslach a početových výkonoch
Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy	vytvára jednoduché postupnosti z predmetov, z kresieb a čísel, rozoznáva a sám vytvára stúpajúcu a klesajúcu postupnosť čísel, objavuje pravidlo tvorby postupnosti pokračuje v tvorení ďalších jej prvkov
	usporiada údaje patriace k sebe v tabuľke, na základe objavenia súvislostí medzi týmito údajmi
	interpretovaním, analýzou a modelovaním riešenia úloh a problémov rozvíja svoje schopnosti a kreativitu
	kontrolou správnosti riešenia úloh zisťuje účinnosť svojej práce
Geometria a meranie	rozozná, pomenuje, vymodeluje a opíše jednotlivé základné priestorové geometrické tvary, nachádza v realite ich reprezentáciu
	pozná, vie opísať, pomenovať a narysovať základné rovinné útvary
	rozozná a modeluje jednoduché súmerné útvary v rovine
	pozná meracie prostriedky dĺžky a ich jednotky, vie ich samostatne používať aj pri praktických meraniach
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	prostredníctvom hier a manipulatívnych činností získava skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného určitého kritéria jednoduchých prípadov z reality a v matematike rozlíši istý a nemožný jav
	zaznamenáva počet určitých udalostí, znázorní ich a zo získaných a znázornených udalostí robí jednoduché závery
	zaznamenáva počet určitých udalostí, znázorní ich a zo získaných a znázornených udalostí robí jednoduché závery
	osvojuje si pravidlá hier a potrebu ich dodržiavania
Strategické hry	získava skúsenosti s prehrou a výhrou, učí sa prehru akceptovať
	učí sa vytvárať a používať stratégiu a taktiku

V rámci matematiky aplikujeme najmä tieto **učebné metódy, techniky, aktivity a postupy**:

- vysvetľovanie, napodobovanie, precvičovanie, dramatizácia, manipulácia, riešenie úloh kreslením a znázorňovaním, didaktické a pohybové hry, induktívne vyvodzovanie a objavovanie, analyticko-syntetická

metóda, globálna metóda, precvičovanie, korekcia, pokus a omyl, skúšanie rôznych možností, diskusia, kladenie otázok, brainstorming, tvorivé úlohy, sofistické úlohy, problémové úlohy, odhadovanie a hádanie, automatizácia objavených, pochopených a precvičených algoritmov, didaktické hry na PC, argumentácia a protiargumentácia, **učenie sa prostredníctvom chýb, pokusom a omylom, práca s chybou**

Matematiku učíme v rámci Hejného metódy, vrátane učebníc a pracovných zošitov.

Žiaci sú vedení k radosti z riešenia úlohy, k analyzovaniu prípadných chýb, k prekonávaniu prekážok, k snahe riešiť úlohu aj v prípade, ak nie je riešenie zjavné na prvý pohľad.

Vo vyučovaní matematiky sa používajú oficiálne štátne učebnice (napr. matematika pre jednotlivé ročníky, pracovné zošity k týmto učebniciam). Škola tiež používa vlastný pracovný zošit: Matematika pre 1. ročník, Násobilka a množstvo jednotlivých pracovných listov. Škola tiež využíva prácu s internetom, didaktickými hrami na internete, ale aj používanie rôznych voľne dostupných úloh a pracovných listov z internetu.

Intelektovo nadaní žiaci majú pri vstupe do prvého ročníka rôznu úroveň matematických vedomostí a zručností, ale tiež motiváciu a záujem riešiť matematické úlohy. Ich vstupné poznatky obsahujú časť učiva prvého ročníka (v niektorých prípadoch aj presahujú učivo prvého ročníka). Preto je učivo rozšírené a čiastočne aj akcelerované, najmä čo sa týka číselných oborov.

V druhom ročníku si žiaci zdokonaľujú kalkulačné zručnosti v obore do sto (a viac), predstavy o veľkých číslach. Naučia sa formálne písomne sčítavať (pod seba) indukčným spôsobom. Získavajú základy geometrie (rysovanie, meranie). Rozvíjajú si zručnosti v riešení nejednoznačných a problémových úloh (pravdepodobnosť, zjednotenie, prienik, kombinatorika, výroky). Ďalej je časť činnosti na matematike venovaná strategickým hrám.

V treťom ročníku si žiaci precvičujú a upevňujú kalkulačné zručnosti (písomné sčítanie a odčítanie), ich aplikáciu v slovných úlohách. Naučia sa násobiť a deliť v obore malej násobilky. Slovné úlohy (bežné ale aj problémové) sú im predkladané tak, aby sa pri ich riešení posúvali od intuície (ktorá pri riešení najmä nepriamo sformulovaných úloh prevažovala v predošliých ročníkoch) k systematickosti (urobiť zápis z úlohy, výpočet, odpoveď, pokúsiť sa vytvoriť systém pri vypisovaní všetkých možností a pod.). V oblasti geometrie riešia úlohy na 2D a 3D orientáciu, učia sa základy rysovania najjednoduchších 2D geometrických tvarov, venujú sa geometrickým výpočtom (obvod, obsah, premeny jednotiek dĺžky). Súčasťou matematiky sú aj strategické hry.

V štvrtom ročníku si žiaci prehĺbujú zručnosti, osvojené v predošliých ročníkoch (sčítanie/odčítanie vysokých čísel, násobilka), učia sa narábať s vysokými číslami, intuitívne ich násobiť a deliť. Získavajú predstavy o zlomkoch. Riešia sofistické slovné úlohy. V prípade komplexnejších úloh si dokážu urobiť systematický zápis, nákres podmienok úlohy a výpočtu. Po riešení si dokážu overiť správnosť riešenia overením zhodnosti s podmienkami slovnej úlohy. V geometrii sa naučia pracovať s kružidlom.

4.3 PRÍRODOVEDA (3. A 4. roč.) A PRVOUKA (1. a 2. roč.)

Charakteristika predmetu

Predmet zahŕňa poznatky o prírodných javoch, procesoch a zákonitostiach.

Cieľom predmetu je rozvíjať v žiakoch túžbu po objavovaní prírodných javov a procesov, hľadanie zákonitostí v prírode, ich vysvetľovanie a aplikovanie v bežnom živote, získať kladný vzťah k prírode a ochrane životného prostredia a poznať základné pravidlá starostlivosti o zdravie a zdravý spôsob života. Obsah predmetu

vytvára vhodné prostredie pre aplikáciu prierezových tém formou priebežných kurzov na hodinách prírodovedy.

Ciele:

- osvojiť si základné poznatky z oblasti prírodných javov, procesov a zákonitostí,
- vedieť sa orientovať v informáciách prírodovedného charakteru, vyhľadávať ich a kriticky hodnotiť,
- motivovať k objavovaniu, hľadaniu zákonitostí, diskusií o prírodných zákonitostiach,
- získať kladný vzťah k prírode a životnému prostrediu,
- vedieť aplikovať nadobudnuté vedomosti do vlastnej činnosti (ochrana prírody, zdravý životný štýl).

Vo vyučovaní prírodovedy sa uplatňujú **najmä tieto metódy, postupy, aktivity a techniky:**

- pozorovanie, objavovanie, manipulácia, pokusy, diskusia, názorné ukážky, vysvetľovanie, demonštrácia, precvičovanie, didaktické hry, vychádzka, riešenie úloh kreslením, dramatizácia, analýza, argumentácia a protiargumentácia tvorivé úlohy, problémové úlohy, tvorba referátov a projektov.

Škola používa oficiálne štátne učebnice, pracovné zošity, ktoré dopĺňa vlastnými pracovnými listami, voľne dostupnými úlohami z internetu.

Intelektovo nadaní žiaci majú pri vstupe do prvého ročníka vedomosti z rôznych prírodovedných oblastí (zvieratká, astronómia a pod.). Učivo je preto rozšírené o rôzne oblasti tak, aby bolo pre prvákov dostatočne nové a stimulujúce.

Učivo druhého ročníka je zamerané najmä na rozvoj priestorovej predstavivosti v súvislosti s orientáciou v škole a v okolí školy. Žiaci získajú základné vedomosti o svojej obci, významných miestach obce a živote v obci.

V treťom ročníku sa žiaci dozvedajú najmä o hmote a jej vlastnostiach, zložení rastlín, charakteristikách niektorých živočíchov, zmysloch ľudského tela. Väčšinu poznatkov získavajú pozorovaním, pokusmi, diskusiou a objavovaním.

Učivo štvrtého sa sústreďuje najmä na vlastnosti látok (hustota, teplo, jednoduché stroje, sily).

V treťom a štvrtom ročníku sú žiaci postupne vedení k abstrahovaniu podstaty zo študovaných informácií, učia sa tvoriť prehľadné poznámky a naučiť sa podstatné fakty.

4.4 VLASTIVEDA

Na vlastivede sa žiaci zaoberajú zemepisnými, historickými a kultúrnymi súvislosťami v bezprostrednom i vzdialenejšom okolí (okolie školy, obec, kraj, krajina). Učia sa pracovať s náčrtmi, orientovať sa na mape, poznávať hlavné kultúrne a prírodné bohatstvo našej krajiny ako aj život našich predkov. Predmet sa učí od 3. ročníka.

Vo vyučovaní vlastivedy sa používajú najmä tieto metódy, prístupy, aktivity a postupy:

- pozorovanie, demonštrácia, vysvetľovanie, diskusia, analýza, argumentácia, riešenie úloh kreslením, projekty, vychádzky a exkurzie.

Používajú sa oficiálne štátne učebnice a pracovné zošity, doplnené o pracovné listy školy.

4.5 INFORMATICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika predmetu

Na prvom stupni ZŠ sa budujú základy predmetu informatika (preto je jeho názov informatická výchova). Poslaním predmetu je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Predmet sa neklasifikuje.

Cieľom je rozvíjanie myslenia žiakov, ich schopností analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi, presného vyjadrovania myšlienok a postupov a osvojovanie zaznamenávania informácií vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie a tiež zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote.

Vzdelávací obsah informatikkej výchovy je rozdelený na päť tematických okruhov:

Informácie okolo nás (pojem informácia, typy informácií (textová, multimediálna, atď.), aplikácie na spracovávanie špecifických informácií)

Komunikácia prostredníctvom IKT (využitie nástrojov internetu na komunikáciu, na vlastné učenie sa a aj na riešenie školských problémov, na získavanie a sprostredkovanie informácií)

Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie (oboznámenie sa so špecifickými postupmi riešenia problémov prostredníctvom IKT, získanie základov algoritmického myslenia a rozvíjanie schopností uvažovať nad riešením pomocou IKT, osvojovanie rôznych postupov a mechanizmov pri riešení úloh z rôznych oblastí)

Princípy fungovania IKT (chápanie mechanizmov informačných a komunikačných technológií)

Informačná spoločnosť (osvojovanie si etických, morálnych a spoločenských aspektov informatiky, s možnými rizikami a metódami na riešenie týchto rizík)

Žiaci pracujú v školskom didaktickom programe BALTÍK.

V treťom ročníku pribúda 1 hodina informatickej výchovy, určená na prácu s klávesnicou počítača. Žiaci sa učia prstoklad a oboznamujú s jednotlivými funkciami na klávesnici.

Vo vyučovaní informatiky sa uplatňujú najmä tieto metódy, postupy, aktivity a techniky:

- vysvetľovanie, demonštrácia, názorná ukážka, precvičovanie, manipulácia, pokus a omyl, práca na PC, didaktické hry, projekty, automatizácia (strojopis), analýza a syntéza, tvorivé úlohy, sofistikované úlohy a problémové úlohy, hodnotenie, diskusia, argumentácia, induktívne vyvodzovanie, objavovanie.

Používajú sa oficiálne štátne učebnice a didaktický softvér.

4.6 ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika predmetu

Skorý začiatok vyučovania anglického jazyka má vzbudiť záujem o jazyk a kultúru, sprostredkovať základné vedomosti v anglickom jazyku, umožniť dieťaťu dorozumievať sa v anglickom jazyku. Pri výučbe jazyka sa uplatňujú hrové, prirodzené metódy s dôrazom na slovnú zásobu a komunikáciu.

Žiaci na konci štvrtého ročníka dosahujú **komunikačnú úroveň A1.1+** podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky:

- používa známe každodenné výrazy, najzákladnejšie slovné spojenia a jednoduché vety a rozumie im,
- dokáže predstaviť seba a iných,
- dokáže porozumieť jednoduchým otázkam a odpovedať na ne,
- dokáže jednoducho opísať seba, svoju rodinu a kamarátov,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom s využívaním prevažne verbálnych, ale aj neverbálnych komunikačných prostriedkov v kontexte každodennej komunikácie a vyjadrenia svojich osobných záujmov.

Jazyková kompetencia (úroveň A1.1+), žiak:

- používa iba najzákladnejší rozsah jednoduchých slov a výrazov týkajúcich sa jeho osoby a záujmov,
- má základný repertoár slovnej zásoby: izolovaných slov a slovných spojení,
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučenej slovnej zásoby,
- dokáže odpísať známe slová, krátke slovné spojenia a vety,
- dokáže vyhláskovať svoje meno, adresu.

Sociolingválna kompetencia (úroveň A1.1+), žiak dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú komunikáciu,
- pozdraviť sa a rozlúčiť sa, predstaviť sa a poďakovať sa, atď.

Pragmatická kompetencia (úroveň A1.1+), žiak dokáže:

- spájať písmená,
- spájať slová pomocou spojovacích výrazov, napr. „a“, „alebo“.

Počúvanie s porozumením (úroveň A1.1+), žiak dokáže:

- identifikovať známe slová,
- identifikovať najzákladnejšie slovné spojenia a veľmi jednoduché vety týkajúce sa jeho osoby a oblasti jeho záujmov,
- porozumieť najzákladnejším slovným spojeniam a veľmi jednoduchým vetám, ktoré sa týkajú jeho osoby a oblasti jeho záujmov,
- porozumieť jednoduchým pokynom k práci na vyučovacej hodine,
- porozumieť jednoduchým pokynom ako sa orientovať,
- porozumieť jednoduchým otázkam na známe témy,
- porozumieť hlavnej myšlienke vypočutého jednoduchého textu za predpokladu, že je hovorený zreteľne, je starostlivo artikulovaný a porozumenie je podporené vizuálnymi podnetmi.

Čítanie s porozumením (úroveň A1.1+), žiak dokáže:

- identifikovať hlásky,
- vyhľadávať známe slová a základné slovné spojenia,
- porozumieť a zapamätať si jednoduché slová a vety na známe témy,
- prečítať a porozumieť jednoduché pokyny k práci na vyučovacej hodine,
- porozumieť hlavnej myšlienke jednoduchého textu na známu tému,
- porozumieť veľmi krátkym jednoduchým textom, napr. na plagátoch, pohľadniciach.

Ústny prejav (úroveň A1.1+), žiak dokáže:

- pozdraviť sa,
- predstaviť sa,
- opýtať sa ľudí, ako sa majú,
- klásť jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov,
- odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov, napr. o sebe, o svojej rodine, o kamarátoch,
- porozumieť a riadiť sa krátkymi a jednoduchými pokynmi,
- vyjadriť, čo má a čo nemá rád,
- používať čísla, základné číslovky, údaje o cenách a čase,
- porozumieť časovým údajom v rámci denného režimu, týždňa, mesiaca a roka,
- jednoduchým spôsobom opísať seba, svoj domov, školu, spolužiakov,
- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom s partnerom v krátkom dialógu na známe témy

Písomný prejav (úroveň A1.1+), žiak dokáže:

- správne napísať všetky písmená abecedy,
- správne odpísať slová, krátke vety,
- napísať vlastné meno, adresu, vek, dátum narodenia,
- napísať krátky pozdrav a pohľadnicu.

Vo vyučovaní anglického jazyka sa uplatňujú najmä tieto metódy, techniky, aktivity a postupy:

- vysvetľovanie, objavovanie, názorná ukážka, indukívne vyvodzovanie, pokus a omyl, intuícia, analýza, diskusia, hodnotenie, precvičovanie, automatizácia.

Anglický jazyk sa vyučuje podľa učebníc, zameraných na intuitívne, hrové a aktívne osvojovanie si anglického jazyka.

4.7 OBOHATENIE

Charakteristika predmetu

Obohatenie nadväzuje na vnútornú potrebu nadaných detí po hlbokom poznávaní rôznych oblastí okolitého sveta. Žiaci v rámci daného ročníka spracúvajú širokú tému, prostredníctvom ktorej si rozvíjajú svoje schopnosti, zručnosti ako i osobnostné vlastnosti. Časová dotácia predmetu je 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne. Pri obohatení sa používajú pracovné zošity a pracovné listy školy, informačné technológie, populárno náučná literatúra. Predmet sa neklasifikuje.

Cieľom obohatenia je rozvíjanie kognitívnej a afektívnej zložky žiakovej osobnosti prostredníctvom štúdia a spracovávania informácií z rôznych oblastí okolitého sveta v rámci širokej témy.

Obsah obohatenia tvorí

v kognitívnej oblasti:

A. Štúdium, poznávanie a spracovávanie informácií, súvisiacich s danou témou

- hľadanie informácií z rôznych zdrojov
- ich triedenie
- analýza
- porovnávanie
- abstrakcia
- zovšeobecňovanie
- tvorivé spracovanie
- interpretácia
- hodnotenie

B. Samoštúdium

- domáce štúdium
- štúdium v rámci vyučovania
- pozorovanie prírodných a fyzikálnych javov

C. Riešenie úloh

- zameraných na orientáciu v texte a výber informácií (štúdium textu, odpovede na otázky, priamo súvisiace s faktami v texte)
- zameraných na aplikáciu, použitie informácií pre riešenie danej úlohy
- problémové úlohy – úlohy s istým konfliktom, v danej chvíli prekračujúce spôsoby riešenia a algoritmy osvojené dieťaťom, vyžadujúce hľadanie nových ciest k vyriešeniu úlohy
- tvorivé úlohy, v ktorých žiak na základe poznaných faktov, ich preusporiadaním, doplnením, modifikáciou vytvára nový celok

- prezentačné úlohy – úlohy, ktorých výsledok dieťa prezentuje vo forme referátu, albumu, príručky, modelu a pod.

v afektívnej oblasti:

A. Oblasť intrapersonálna:

- radosť z poznávania a riešenia úlohy
- rozvíjanie pozitívnych vôľových vlastností
- sebapoznávanie a sebauvedomovanie v rámci hodnotenia, štúdia známych tvorivých osobností, sebahodnotenia a hodnotenia žiackym kolektívom

B. Oblasť interpersonálna

- spoločné riešenie úlohy v skupine alebo v rámci celého žiackeho kolektívu, spolupráca a vzájomná pomoc
- tolerancia, rešpekt, ocenenie práce druhých pri jej hodnotení
- diskusia, vyjadrenie a obhajoba vlastného názoru, oponentúra a uznanie argumentov druhých, rozvoj korektnej, argumentačne založenej komunikácie

Informačný základ obohatenia tvorí široká téma, ktorá tvorí stimulačné prostredie pre prácu s informáciami. Fakty a informácie sú pritom len prostriedkom, nie cieľom obohatenia. Nejde o to, aby sa žiaci naučili nové poznatky (hoci to je vedľajším produktom obohatenia), ale aby rozvíjali svoju osobnosť – jej kognitívnu i emocionálno-sociálnu stránku.

Zásady predmetu obohatenie

Učiteľ má v rámci obohatenia:

- nenútiť (informácie, aktivity) ale ponúkať
- nevynucovať nepovinné aktivity
- prejavovať nadšenie pre tému
- pripravovať vyzývavé podnety
- vyhýbať sa akémukoľvek drilu
- memorovanie informácií nie je cieľ, informácie sú prostriedkom na rozvoj
- ponúkať úlohy rôznej úrovne
- akceptovať prípadný nezáujem
- akceptovať rôznu úroveň spracovania problému
- oceneňovať – prezentácia, diskusia, vystavenie, zdôraznenie pozitív
- pôsobiť pomocník, spolupracovník, facilitátor

Vyučovacie metódy pri obohatení

- induktívne, heuristické metódy, objavovanie
- aplikácia vyzývavých stimulov
- diskusia, argumentácia, kritické hodnotenie
- podpora a akceptácia tvorivosti a rôznych spôsobov riešenia problémov
- samoštúdium

Témy obohatenia v jednotlivých ročníkoch

1. ročník – zvieratá (rôzne živočíchy, praveké živočíchy, spôsob života a charakteristiky jednotlivých živočíchov, zvieracie rekordy...)
2. ročník – svet (zem, vesmír, svetadiely, ľudia a spôsob života v rôznych krajinách a svetadieloch...)
3. ročník – staroveké dejiny (starí sumeri, egyptčania, gréci...)
4. ročník – objavy a vynálezy (hlavné objavy ľudstva (oheň, koleso...), významné vynálezy a vynálezovia (Edison...))

Etapy a priebeh činností

1. oboznamovanie s témou, štúdium literatúry

Listovanie v literatúre, hľadanie informácií na internete, návšteva výstavy, múzea, sledovanie videoprojekcie. Cieľom tejto etapy je získanie záujmu, zvedavosti, chuti poznávať danú oblasť u žiakov.

2. riešenia úloh

Na základe poznaných informácií deti riešia problémové a tvorivé úlohy ako jednotlivci alebo v skupinách. Úlohy sú zamerané na rôzne schopnosti a zručnosti (vypočítaj, odhadni, vymysli, navrhni, zhodnoť, nakresli, znázorni, roztried', odstupňuj a pod.). Žiaci v rámci daného problému diskutujú, argumentujú, hodnotia.

3. práca na prezentačnej úlohe - projekte

Deti vytvárajú vlastný projekt na danú tému. Môžu si z nej vybrať vlastnú užšiu oblasť. Možné výstupy: príručka, článok, plagát, model, pieseň, scenár a pod. Žiaci môžu pracovať individuálne alebo v skupinách.

4. prezentácia

Žiaci predstavia vlastný projekt, nasleduje zhodnotenie žiackym kolektívom i učiteľom, výstavka. Projekt je možné prezentovať aj pred rodičmi.

Prierezové témy:

Mediálna výchova – porovnávanie rôznych zdrojov z tlače, časopisov, ich kritické hodnotenie

Osobnostný a sociálny rozvoj – rozvíjanie kolektívnej spolupatričnosti pri tvorbe spoločného projektu, poznávanie svojich silných stránok.

Tvorba projektov – spoločný projekt a individuálny projekt, dodržiavanie zadania a vlastná tvorivosť a nápaditosť pri projekte, prezentácia a hodnotenie projektu.

4.8 ŠACH

Charakteristika predmetu

Šachy sú dôležitým prostriedkom rozvíjania strategického myslenia, zahrnujúc logické, sekvenčné myslenie, pamäť a priestorovú orientáciu v rámci hrovej činnosti. Prostredníctvom šachov môžu nadaní žiaci získavať skúsenosti s prehrou, výhrou ako dôležitou súčasťou bežného života a zároveň oblasťou, ktorá je u týchto detí často problematická (nezdravý perfekcionizmus, kladenie si nereálnych cieľov, podceňovanie vlastných schopností na základe nedosahovania týchto cieľov). Predmet sa neklasifikuje.

Obsahom predmetu je osvojovanie si a praktické hranie šachov.

Cieľom predmetu je

v oblasti kognitívnej:

- rozvíjanie strategického, logického a priestorového myslenia prostredníctvom, posilňovanie operačnej pamäte,

v oblasti afektívnej:

- dodržiavanie fair-play pri hre, rozvíjanie morálnej stránky osobnosti (dodržiavanie pravidiel),
- získavanie skúseností s výhrou a prehrou, akceptácia prehry ako prostriedok eliminácie potenciálneho perfekcionizmu.

Vo vyučovaní matematiky sa používajú najmä tieto metódy, postupy, aktivity a techniky:

- objavovanie, indukcia, diskusia, vysvetľovanie, demonštrácia, pokus a omyl, intuícia, analýza, syntéza, precvičovanie

V prvom ročníku sa žiaci naučia základné poznatky o šachovnici, figúrkach a ich ťahoch, základných pravidlách šachu, základných vlastnostiach figúrok, o vzťahoch medzi nimi, o základoch otvorení, strednej hre a koncovke.

V druhom ročníku žiaci získavajú ďalšie skúsenosti vo vzájomných zápasoch, osvojujú si základy stratégie a taktiky šachu (koncovky, výhodné ťahy).

V treťom a štvrtom ročníku žiaci analyzujú šachové situácie (napr. najvýhodnejší ťah, mat 2. ťahom, koncovka) a tieto poznatky aplikujú v praktických šachových situáciách a partiách. Pri demonštrácii ukážkových partii sa žiaci dozvedia o histórii a osobnostiach šachu.

4.9 ETICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika predmetu

Etická výchova je povinne voliteľný predmet (v alternácii s náboženskou výchovou). Jeho poslaním je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Zameriava sa v prvom rade na výchovu k prosociálnosti. Jej súčasťou je rozvoj sociálnych zručností (otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie druhých...) ako aj podpora mentálnej hygieny. Predmet sa neklasifikuje.

Ide o výchovu osobnosti, ktorá

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určované osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných životných situáciách,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou – súlad medzi emóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľústi,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami,
- je ochotná spolupracovať a iniciovať spoluprácu.

Ciele etickej výchovy:

- viesť žiakov k sebaúcte, k autonómnemu cíteniu a mysleniu,
- naučiť žiakov hodnotiť, zaujímať stanoviská, rozlišovať dobro od zla,
- naučiť žiakov spoznať prvky efektívnej komunikácie, dôvody a prvky prosociálneho správania,
- umožniť žiakom spoznať zásady dobrých medziľudských vzťahov,
- umožniť žiakom, aby sa v nich zvnútorňovali prosociálne hodnoty, postoje a sociálne normy,
- podporovať u žiakov rozvoj sociálnych zručností,
- formovať spolupracujúce spoločenstvo žiakov.

Obsah etickej výchovy je rozdelený jednotlivých tém:

1. otvorená komunikácia
2. dôstojnosť ľudskej osoby, sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba
3. pozitívne hodnotenie iných
4. tvorivosť a iniciatíva
5. vyjadrovanie citov
6. empatia

7. asertivita
8. reálne a zobrazené vzory
9. prosociálne správanie – pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo
10. komplexná prosociálnosť
11. etika – hľadanie koreňov prosociálneho správania
12. etika a ekonomické hodnoty
13. etika a náboženstvá – tolerancia a úcta
14. rodina, v ktorej žijem
15. výchova k manželstvu a rodičovstvu
16. ochrana prírody a životného prostredia

Vo vyučovaní etickej výchovy sa uplatňujú najmä tieto metódy, postupy, aktivity a techniky:
- diskusia, objavovanie, vysvetľovanie, dramatizácia, precvičovanie, argumentácia, hodnotenie.

Používajú sa oficiálne štátne učebnice a pracovné zošity, doplnené o pracovné listy školy.

4.10 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika predmetu

Na výtvarnej výchove žiaci získavajú skúsenosti so sebvýjadrením prostredníctvom výtvarnej činnosti. Žiaci sú vedení k uvoľňovaniu fantázie a predstavivosti za akceptácie základných výtvarných pravidiel (vyplnenie výkresu, miešanie farieb, kompozícia), ku korektnému hodnoteniu výsledku svojej výtvarnej činnosti i spolužiakov. Predmet sa neklasifikuje.

Ciele výtvarnej výchovy:

- v kognitívnej oblasti: poznávať vybrané techniky a prostriedky, niektoré žánre a štýlové obdobia,
- v senzomotorickej oblasti: rozvíjanie tvorivosti, vnímania, predstavivosti a fantázie,
- socio-emocionálnej oblasti: formovanie kultúrnych postojov a názorov.

Absolvent primárneho stupňa vzdelania si osvojil:

- základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch,
- vedomosti o vlastnostiach a možnostiach využívania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixky, štetce, nožnice, vodové farby, voskové farby, temperové farby, modelovacie hmoty),
- základné vedomosti o vývoji a hlavných kultúrnych typoch písma
- základné poznatky o princípoch impresionistickej, surrealistickej a akčnej maľby, paketáže, land-artu, body-artu
- získava základné vedomosti o vzniku filmu (pohyb obrazu)
- prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare
- vedomosti o krajine svojho okolia a ich estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, kultúrne reálie, remeselné tradície)
- vytvoriť výtvarné vyjadrenie pri dodržaní základných pravidiel kompozície, tvaru, farebnosti, reálnosti alebo fantázie, symetrickosti a asymetrickosti
- narábanie s rôznymi nástrojmi (ceruzka, štetec, pero, fixky, uhlík, nožnice, šablóna...)
- zvládnutie technických základov usporiadania a miešania farieb (vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi (šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie)
- zvládanie jednoduchých konštrukčno-technických úkonov s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie, koláž, asambláž,
- zvládnutie jednoduchých techník otláčania (frotáž, dekalk, monotýpia, papierorez, sadrorez)
- základy skladania a spájania priestorových tvarov

4.11 TELESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika predmetu

Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie. Predmet sa neklasifikuje.

Ciele telesnej výchovy:

- stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností,
- podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
- podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách,
- formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu,
- kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- vytvárať podmienky pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej zdatnosti,
- podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,
- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.

Absolvent primárneho stupňa vzdelania si osvojil:

- základný pojmový aparát na veku v oblasti pohybových aktivít a športu
- princípy fair - play, tolerancie k súperom pri súťažiach, kooperácie v skupine, akceptovaniu práva a povinnosti účastníkov hry, súťaže,
- elementárne vedomosti a zručnosti z telesnej výchovy,
- rozvinul pohybové schopnosti, ktoré vytvárajú predpoklad pre optimálnu zdravotne orientovanú zdatnosť,
- uplatňovanie zásad hygieny, bezpečnosti a ochrany vlastného zdravia,
- význam pohybu pre zdravie.

Obsah telesnej výchovy je rozčlenený do tematických celkov:

Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti

Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry

Kreatívne a estetické pohybové činnosti

Psychomotorické cvičenia a hry

Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

V priebehu primárneho vzdelávania žiaci absolvujú kurz plávania, korčuľovania a lyžovania.

4.12 HUDOBNÁ VÝCHOVA

Charakteristika predmetu

Na hudobnej výchove žiaci získavajú základné poznatky a skúsenosti z oblasti hudobnej produkcie a vytvárajú si kladný vzťah k hudbe. Predmet sa neklasifikuje.

Ciele hudobnej výchovy:

- poznanie a precítenie interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopenie úlohy ľudovej piesne v živote človeka a spoločnosti,
- poznanie slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní a ich prostredníctvom získavať základy národnej identity a vlastenectva,
- postupné poznávanie umeleckých artefaktov a ich chápanie ako prirodzenej súčasti života.

Obsah predmetu je tvorený hudobným materiálom (detské, ľudové piesne, inonárodné piesne, detské hudobno-pohybové hry, súvisiaci so sviatkami, ročnými obdobiami) a sústavou hudobných činností (vokálne, inštrumentálne, perцепčné, hudobnopohybové, hudobno-dramatické).

4.13 NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika predmetu

Náboženská výchova ako alternatívny predmet k etickej výchove sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Vzhľadom na špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby nadaných žiakov, v rámci asynchrónneho vývinu, je z tejto alternatívy predmet etická výchova určený pre každého žiaka. Zaujímavci absolvujú náboženskú výchovu v rámci vyučovacieho času. Predmet sa neklasifikuje.

V každom ročníku sa obsah učiva zameriava na jednu širokú tému:

1 ročník

Téma roka: Cesta lásky.

Cieľ roka: Spoznávať lásku milujúceho Boha Otca k svetu a človeku. Vytvárať si pozitívny vzťah k Bohu, ľuďom a svetu. Osvojiť si vonkajšie prejavy lásky.

2. ročník

Téma roka: Cesta dôvery.

Cieľ roka: Reprodukovať boží zákon a biblické príbehy ľudí, ktorí dôverovali Bohu. Budovať postoj dôvery k Bohu. Pestovať návyk postojov otvorenosti pre dôverný vzťah s Bohom a s človekom.

3. ročník

Téma roka: Cesta viery.

Cieľ roka: Spoznať cestu viery Božieho ľudu v trojjediného Boha.

4. ročník

Téma roka: Poznávanie nádeje.

Cieľ roka: Spoznávať nádej pochádzajúcu od Boha. Oceniť potrebu nádeje pre osobný život. Formovať činnosť nádeje prostredníctvom sviatosti, modlitby a účasti na liturgickom slávení.

4.14 PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezové témy ako súčasť povinnej výučby na prvom stupni sú zaradené učebných osnov jednotlivých predmetov – matematika, slovenský jazyk, prírodoveda, obohatenie, telesná výchova. Aplikujú sa v časovom súlade s učivom alebo aktivitami predmetu, ktoré majú príbuznosť k jednotlivým prierezovým témam. Štátny vzdelávací program zavádza tieto prierezové témy: Okrem vyčlenených aktivít prierezových tém v rámci osnov jednotlivých predmetov sa prierezové témy v rámci vyučovania jednotlivých predmetov objavujú ako ich dlhodobá alebo občasná účasť (napr. osobnostný a sociálny rozvoj v rámci pozitívneho hodnotenia a sebahodnotenia, dopravná, environmentálna, multikultúrna výchova v rámci čítania detskej literatúry, dopravná výchova na vychádzkach, osobnostný a sociálny rozvoj v rámci spoločnej práce a pod.). Osobnostný a sociálny rozvoj je tiež témou ranných komunít, najmä v oblasti prevencie socio-patologických javov.

4.14.1 DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE

Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke v škole je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Ciele dopravnej výchovy:

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného predpismi,
- uplatňovať zásady zodpovedného a bezpečného správania sa v cestnej premávke, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod.,
- spôsobilosť pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- schopnosť zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- schopnosť zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a získať vedomosti o údržbe bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

4.14.2 ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

Cieľom environmentálnej výchovy je rozvoj schopností chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí a vnímať potrebu ochrany životného prostredia na celom svete.

Žiaci sú vedení ku kladnému vzťahu k rastlinám, zvieratám, k poriadku vo svojom okolí, efektívnemu narábaniu s druhotnými surovinami, šetreniu prírodných zdrojov.

4.14.3 OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

Táto oblasť rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život (rozvíjanie sebareflexie (rozmyšľanie o sebe), spoznávanie seba samého, svojich silných aj slabých stránok, rozvíjanie sebaúcty, sebadôvery, prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a vzdelávanie). Žiaci sú vedení k tomu, aby sa naučili uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných.

Cieľom predmetu je získanie a udržiavanie osobnej integrity, pestovanie kvalitných medziľudských vzťahov, rozvíjanie sociálnych spôsobilostí. Zahŕňa tiež vzdelávanie k ľudským právam, rodinnej výchove, prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok).

Osobnostný a sociálny rozvoj sa realizuje ako predmet v rámci ranných komunít (15 minút denne) a v prípade potreby aktuálne (riešenie problémových situácií) alebo individuálne alebo skupinovo pre žiakov (v rámci kurzu 1 hodinu týždenne), ktorí majú deficit v sociálnej oblasti, okrem toho sa realizuje ako priezovná téma v rámci aktivít jednotlivých predmetov.

4.14.4 OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Ochrana života a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. pri pobyte v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie. Obsah je zameraný najmä na zvládnutie situácií, vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami, ale aj situácií, vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom.

Cieľom tejto oblasti je poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti a praktické zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia života a zdravia a tiež rozvíjať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách. Ochrana života a zdravia je rozdelená do troch hlavných okruhov:

- riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana,
- zdravotná príprava,
- pohyb a pobyt v prírode.

4.14.5 TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Oblasť je zameraná na rozvoj schopností komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt. Obsah je zameraný na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu., verbálnu aj písomnú prezentáciu projektu s použitím informačných a komunikačných technológií.

4.14.6 MEDIÁLNA VÝCHOVA

Mediálna výchova je zameraná na osvojenie schopnosti kompetentného zaobchádzania s médiami. Cieľom tejto oblasti je:

- porozumieť pravidlám fungovania mediálneho sveta a orientovať sa v ňom,
- posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný rast,
- uvedomiť si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať,
- tvorba mediálnych produktov.

4.14.7 MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Téma je zameraná na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

5 CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH PREDMETOV – ISCED 2

Jednotlivé predmety vychádzajú zo štátneho vzdelávacieho programu. Uplatňovanie metód je rovnaké ako na prvom stupni, s dôrazom na objavovanie, diskusiu, riešenie problémov. Prípadné rozšírenie a prehĺbenie niektorých tém je zahrnuté v osnovách v prílohe vzdelávacieho programu. Bližšie popisujeme len špecifické predmety našej školy.

Predmet **Projekty** sa realizuje v rámci prierezovej oblasti tvorba projektu a prezentačné zručnosti. Je zameraný na rozvíjanie zručností spracovania informácií a ich rozvíjania. Realizuje sa rôznymi formami tak, aby nedošlo k presýteniu žiakov pri spracúvaní jednotlivých problematik – striedajú sa formy individuálne so skupinovými, zameranie na spracovanie problematiky so zameraním na riešenie problému (prieskum, výskum) alebo na analýzu nejakého riešenia, určené témy s individuálne vybranými témami. Zložky predmetu tvoria:

- techniky hľadania a spracovania informácií (vyhľadávanie bibliografie, hľadanie informácie na internete a vyhodnocovanie jej dôveryhodnosti, analýza dát, abstrakcia podstatných údajov, tvorba tabuliek, grafov (napr. v programe ms excell), štatistické spracovanie dát, posúdenie projektu, práca s lupou, mikroskopom...)
- zoznamovanie sa s témou (vyhľadávanie informácií po zadaní témy – prostredníctvom internetu, v knižniciach, múzeách...)
- práca na téme
- prezentácia projektu (celotriedna alebo celoškolská, tvorba výstupov – napr. príprava prezentácie v powerpointe)

Témy môže zadávať učiteľ alebo pomôže žiakom vybrať tému podľa ich aktuálneho záujmu. Témy môžu súvisieť aj s učivom iného predmetu (za spolupráce s príslušným pedagógom).

Predmet sa môže realizovať ako vyučovacia hodina alebo formou dvojhodinových blokov.

Predmet **fyzikálno-chemická príprava** sa aplikuje v piatom ročníku. Jeho cieľom je získať v žiakoch záujem o tieto predmety, vnútorný záujem o objavovanie, skúmanie fyzikálnych a chemických javov. Hodiny sa realizujú najmä formou pokusov, demonštrácií a následných diskusií o pozorovaných javoch a procesoch.

6 Zmeny v školskom vzdelávacom programe

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP od	1.9.2009	
Revidovanie	1.9.2010	
Revidovanie	1.9.2011	
Revidovanie	1.9.2012	
Revidovanie	1.9.2013	
Revidovanie	1.9.2021	

7 PRÍLOHA 1 (osnovy jednotlivých predmetov ISCED 1)

- samostatná príloha

8 PRÍLOHA 2 (osnovy jednotlivých predmetov ISCED 2)

- samostatná príloha